

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 12. aprīlī
(OR. en)

8231/23

**Starpiestāžu lieta:
2023/0093 (COD)**

**COPEN 109
JAI 432
CODEC 589**

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 5. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 185 final
Temats:	Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par tiesvedības nodošanu krimināllietās

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 185 *final*.

Pielikumā: COM(2023) 185 *final*

Briselē, 5.4.2023.
COM(2023) 185 final

2023/0093 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par tiesvedības nodošanu krimināllietās

{SWD(2023) 77 final} - {SWD(2023) 78 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Līdz ar pārrobežu noziedzības pieaugumu, ES kriminālā tiesvedība arvien vairāk saskaras ar situācijām, kad vairāku dalībvalstu jurisdikcijā ietilpst kriminālvajāšanas veikšana par vienu un to pašu lietu. Piemēram, nozieguma sagatavošana var būt veikta vienā dalībvalstī, bet noziegums var būt izdarīts citā dalībvalstī; tā izdarītājus var arestēt trešā dalībvalstī, bet nozieguma aktīvi var tikt nodoti ceturtajai dalībvalstij. Tas jo īpaši ir raksturīgi tādiem noziegumiem, ko izdarījušas organizētās noziedzīgās grupas, piemēram, nelegāla narkotiku tirdzniecība, migrantu kontrabanda, cilvēku tirdzniecība, šaujamo ierociņu nelikumīga tirdzniecība, noziegumi pret vidi, kibernoziegumi vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācija. Vairākas kriminālvajāšanas par vienu un to pašu lietu rada problēmas ne tikai saistībā ar kriminālvajāšanas koordinēšanu un efektivitāti, bet var arī negatīvi ietekmēt personu tiesības un intereses un izraisīt darbību dublēšanos. Atbildētāji, cietušie un liecinieki var būt jāuzsauc uz uzklauššanu vairākās valstīs. Jo īpaši vairākas tiesvedības izraisa viņu tiesību un interešu, piemēram, brīvas pārvietošanās, ierobežojumu skaita palielināšanos. Eiropas tiesiskuma telpā ir lietderīgi, kur vien iespējams, izvairīties no šādām negatīvām sekām un nodrošināt, ka kriminālprocess tiek veikts visatbilstošākajā dalībvalstī, piemēram, valstī, kurā ir izdarīta noziedzīgā nodarījuma lielākā daļa.

Tādēļ ir vajadzīgi kopīgi noteikumi par kriminālprocesa nodošanu no vienas dalībvalsts citai, lai efektīvi apkarotu pārrobežu noziedzību un nodrošinātu, ka noziedzīga nodarījuma izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu veic visatbilstošākā dalībvalsts. Šis pārrobežu sadarbības instruments sniegtu pievienoto vērtību, uzlabojot Eiropas tiesiskuma telpas pareizu darbību. Tādējādi dalībvalstīs tiktu veicināta efektīva un pareiza kriminālā tiesvedība. Šādi kopīgi noteikumi jo īpaši varētu palīdzēt novērst nevajadzīgus paralēlus procesus, kuri tiek veikti dažādās dalībvalstīs par vieniem un tiem pašiem faktiem un vienu un to pašu personu un kuru dēļ varētu tikt pārkāpts Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”) paredzētais krimināltiesību pamatprincips, kas paredz, ka personu nedrīkst tiesāt vai sodīt par to pašu noziedzīgo nodarījumu divreiz (*ne bis in idem* princips). Ar noteikumiem varētu arī samazināt tādu vairāku tiesvedību skaitu, kas attiecas uz vieniem un tiem pašiem faktiem vai vienu un to pašu personu un kas tiek veiktas dažādās dalībvalstīs. Tāpat arī kriminālās tiesvedības interesēs ir nodrošināt, ka kriminālprocesa nodošanu var veikt tad, kad personas nodošana kriminālvajāšanai saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi (“EAO”)¹ tiek aizkavēta vai atteikta tādu iemeslu dēļ kā, piemēram, tas, ka citā dalībvalstī notiek paralēls process par to pašu noziedzīgo nodarījumu. Tas ir tāpēc, ka kriminālprocesa nodošana varētu ļaut kriminālvajāšanai pakļautajai personai palikt bez soda.

Lai gan kriminālprocesa nodošana var būt nepieciešama vairākās situācijās, pašreizējie ES līmeņa pasākumi šo sadarbības veidu nereglamentē. Nolīgums starp ES dalībvalstīm par tiesvedības nodošanu krimināllietās tika parakstīts 1990. gadā², bet tā arī nestājās spēkā, jo netika ratificēts.

¹ Padomes Pamatlēmums (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūram starp dalībvalstīm.

² <https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=1990106&DocLanguage=en>.

Padomes prezidentvalsts Zviedrija 2009. gada jūlijā 16 dalībvalstu³ vārdā nāca klajā ar ierosmi Padomes pamatlēmumam par tiesvedības nodošanu krimināllietās⁴. Tomēr dalībvalstis nolēma pārtraukt sarunas, kad 2009. gada 1. decembrī stājās spēkā Lisabonas līgums⁵.

Tā kā nav konkrēta ES tiesību akta, dalībvalstis pašlaik savā starpā kriminālprocesu nodod, izmantojot dažādus juridiskus instrumentus, bez vienota tiesiskā regulējuma visā ES. Visplašāko starptautisko tiesisko regulējumu par kriminālprocesa nodošanu — 1972. gada 15. maija Eiropas Konvenciju par tiesvedības nodošanu krimināllietās — ir ratificējušas un piemērojušas tikai 13 dalībvalstis. Vairums dalībvalstu izmanto 21. pantu⁶ 1959. gada 20. aprīļa Eiropas Konvencijā par savstarpējo palīdzību krimināllietās⁷ kā mehānismu, lai pieprasītu kriminālvajāšanu pret aizdomās turēto citā konvencijas dalībvalstī. Tomēr attiecībā uz šo sadarbības veidu nodošanas procedūra lielākoties nav reglamentēta. Citi juridiskie pamati sadarbībai šajā jomā ietver valstu tiesību aktus, divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai savstarpīguma principu.

Prezidentvalsts Rumānija savā 2019. gada maija ziņojumā par turpmāku virzību savstarpējas atzīšanas jomā krimināllietās⁸ ierosināja veikt turpmāku izpēti par nepieciešamību iesniegt tiesību akta priekšlikumu par kriminālprocesa nodošanu. Padome 2020. gada decembrī savos secinājumos par Eiropas apcietināšanas orderi⁹ aicināja Komisiju apsvērt, vai ES instruments kriminālprocesa nodošanai būtu iespējams un nodrošinātu pievienoto vērtību. *Eurojust* un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls arī ir izvirzījuši¹⁰ vairākus juridiskus un praktiskus jautājumus, ar kuriem iestādes saskaras tāpēc, ka nav skaidru kopīgu noteikumu un procedūru, un ir aicinājuši izveidot ES instrumentu šajā jomā.

Tā kā nav kopīga tiesiskā regulējuma un starp dalībvalstu krimināltiesību sistēmām pastāv atšķirības, proti, vai dalībvalsts prokuratūras var neuzsākt kriminālvajāšanu un vai tām ir pienākums veikt kriminālvajāšanu par katru noziegumu, kas ir to kompetencē, kriminālprocesa nodošana rada vairākus juridiskus un praktiskus jautājumus. Praktiskā pieredze liecina, ka nodošanas procedūras efektivitātei jo īpaši kaitē nepamatoti kavējumi un saziņas trūkums starp iestādēm. Kā problēma ir izcelta arī neefektīva kriminālvajāšana, jo kriminālprocesa nodošana ne vienmēr notiek tad, kad tā būtu taisnīguma interesēs, piemēram, gadījumos, kad noziedzīgais nodarījums izdarīts vienā dalībvalstī, bet gan cietušais, gan aizdomās turamais atrodas citā dalībvalstī. Turklāt pieprasījuma saņēmējai valstij var nebūt

³ Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Igaunija, Grieķija, Spānija, Francija, Lietuva, Latvija, Ungārija, Nīderlande, Rumānija, Slovēnija, Slovākija un Zviedrija.

⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52009IG0912%2801%29#ntc3-C_2009219EN.01000701-E0003.

⁵ Tas bija saistīts ar izmaiņām lēmumu pieņemšanas procedūrā, un Padomes prezidentvalsts puda cerību, ka saskaņā ar Lisabonas līgumu tiks iesniegts jauns instruments, Padomes dok. 16437/09 un 16826/2/09.

⁶ Dažreiz saistībā ar 6. pantu 2000. gada 29. maija Konvencijā par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpējo palīdzību krimināllietās.

⁷ <https://rm.coe.int/1680074cc8>.

⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9728-2019-INIT/lv/pdf>.

⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02)).

¹⁰ [Eurojust report on the transfer of proceedings in the EU \(Eurojust ziņojums par tiesvedības nodošanu\)](#), kas publicēts 2023. gadā, [Report on Eurojust Written Recommendations on Jurisdiction](#), kas publicēts 2021. gadā, [Report on Eurojust's casework in the field of prevention and resolution of conflicts of jurisdiction](#), kas publicēts 2018. gadā, un [Report of the strategic seminar on conflicts of jurisdiction, transfer of proceedings and ne bis in idem](#), ko Eurojust organizēja 2015. gadā. [Conclusions of the 52nd EJM Plenary meeting on the role of the EJM in fostering the practical application of the EU mutual recognition instruments](#), kas publicēts 2019. gadā.

jurisdikcijas uzsākt kriminālprocesu, ja nav iespējams noteikt piesaistes kritēriju jurisdikcijai. Jo īpaši situācijās, kad personas nodošana saskaņā ar EAO tiek aizkavēta vai atteikta, jurisdikcijas neesamība attiecībā uz kriminālprocesa uzsākšanu pieprasījuma saņēmējā valstī varētu novest pat pie nesodāmības. Minēto jautājumu dēļ var rasties kriminālprocesa kavējumi, ko izraisa ilgstošas nodošanas procedūras, kā arī neefektīva cilvēkresursu un finanšu resursu izmantošana, piemēram, kad tiesvedība notiek paralēli divās vai vairākās dalībvalstīs. Turklāt atšķirības valstu sistēmās attiecībā uz aizdomās turēto, apsūdzēto un cietušo statusu, tiesībām un interesēm tiesvedības nodošanas gadījumos var radīt juridisko nenoteiktību un nepietiekamu attiecīgo personu tiesību aizsardzību.

Lai risinātu šīs problēmas, Komisija nolēma ierosināt jaunu instrumentu kriminālprocesa nodošanai. Šī iniciatīva ir iekļauta Komisijas 2022. gada darba programmā¹¹. Priekšlikumam ir četri mērķi, proti:

- 1) uzlabot efektīvu un pareizu tiesvedību ES;
- 2) uzlabot pamattiesību ievērošanu kriminālprocesa nodošanas procesā;
- 3) uzlabot kriminālprocesa nodošanas efektivitāti un juridisko noteiktību un
- 4) veicināt kriminālprocesa nodošanu, kad tas ir taisnīguma interesēs, bet pašlaik nav iespējams starp dalībvalstīm, un mazināt nesodāmības parādību.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Padomes Pamatlēmumā 2009/948/TI¹² ir izklāstīta procedūra informācijas apmaiņai un tiešām apspriedēm starp kompetentajām iestādēm, lai panāktu efektīvu risinājumu un izvairītos no negatīvām sekām, ko rada paralēli procesi. Tāpat arī citos ES tiesību aktos krimināllietu jomā, jo īpaši tajos, kas attiecas uz konkrētiem noziegumu veidiem, piemēram, terorisma apkarošanu (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541, Padomes Pamatlēmums 2002/475/TI) un organizēto noziedzību (Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI), ir izklāstīti faktori, kuri jāņem vērā, lai centralizētu tiesvedību vienā dalībvalstī, kad kriminālvajāšanu, pamatojoties uz vieniem un tiem pašiem faktiem, likumīgi var veikt vairāk nekā viena dalībvalsts. Tomēr šie tiesību akti nereglamentē kriminālprocesa nodošanas procedūru, kas šādos gadījumos var būt nepieciešamais risinājums.

Eurojust ir jo īpaši būtiska nozīme iepriekšēju kontaktu un apspriežu sekmēšanā un jurisdikcijas jautājumu risināšanā. *Eurojust* var lūgt attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes pieņemt, ka viena no tām var labāk veikt izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu par konkrētiem nodarījumiem. Valsts kompetentajām iestādēm ir arī pienākums informēt *Eurojust* par lietām, kurās ir radušies vai varētu rasties jurisdikcijas konflikti. Šā priekšlikuma mērķi ir saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1727 par *Eurojust*¹³. Turklāt *Eurojust* ir publicējusi pamatnostādnes “Kurā jurisdikcijā būtu jāveic kriminālvajāšana?”¹⁴. Ierosinot faktoros, kas jāņem vērā vairāku jurisdikciju lietās, šīs pamatnostādnes ir palīdzējušas kompetentajām valsts iestādēm noteikt jurisdikciju, kas vislabāk piemērota kriminālvajāšanai pārrobežu lietās.

¹¹ https://commission.europa.eu/system/files/2023-01/cwp2022_en.pdf.

¹² Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 (2018. gada 14. novembris) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI (OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp.).

¹⁴ https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust_jurisdiction_guidelines_2016_en.pdf.

ES instrumenti tiesu iestāžu pārrobežu sadarbībai krimināllietās aptver spriedumu un tiesas nolēmumu atzīšanu šādās jomās: i) sodu izpilde¹⁵, ii) personu nodošana saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi; iii) pierādījumu vākšana, izmantojot Eiropas izmeklēšanas rīkojumu¹⁶; kā arī savstarpējās tiesiskās palīdzības procedūras, jo īpaši spontāna informācijas apmaiņa¹⁷, un kriminālizmeklēšanas veikšana ar vienotās kopējās izmeklēšanas grupas starpniecību¹⁸. Kopīgu noteikumu pieņemšana attiecībā uz kriminālprocesa nodošanu papildinātu ES tiesību aktus par tiesu iestāžu pārrobežu sadarbību, jo īpaši novērstu nesodāmības risku, kad tiek atteikta tādas personas nodošana, kurai kriminālvajāšanas veikšanās nolūkā ar EAO ir piemērots rājiens. Pieprasījumus saskaņā ar šo ierosināto regulu var izdot par jebkuru noziedzīgu nodarījumu. Tāpēc kriminālprocesa nodošana var būt lietderīga alternatīva EAO izsniegšanai, ja izrādās, ka tā nav samērīga vai iespējama, piemēram, tādēļ, ka nav ievērotas soda robežas. Ja pēc ierosinātā tiesiskā regulējuma pieņemšanas iestādes arvien vairāk izvēlētos kriminālprocesa nodošanu, EAO procedūru izmantošana varētu samazināties. Tāpat tā varētu samazināt Eiropas uzraudzības rīkojuma¹⁹ izmantošanu, kas ļauj aizdomās turētajam piemērot uzraudzības pasākumu tā piederības dalībvalstī līdz brīdim, kad tiesas process notiek citā dalībvalstī, nevis piemērot pirmstiesas apcietinājumu.

Priekšlikuma pamatā ir spēkā esošie ES minimālie noteikumi par personu tiesībām kriminālprocesā, kas pieņemti, lai stiprinātu dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos krimināltiesību sistēmām un tādējādi veicinātu lēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās: sešas procesuālo tiesību direktīvas 2010/64/ES²⁰, 2012/13/ES²¹, 2013/48/ES²², 2016/343²³, 2016/800²⁴ un 2016/1919²⁵, kā arī Cietušos tiesību direktīva 2012/29/ES²⁶.

¹⁵ Piemēram, Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās.

¹⁷ Konvencija par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar 34. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.

¹⁸ Pamatojoties uz Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmumu par kopējām izmeklēšanas grupām un Konvenciju par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpēju palīdzību krimināllietās, ko Padome pieņēmusi saskaņā ar 34. pantu Līgumā par Eiropas Savienību.

¹⁹ Padomes Pamatlēmums 2009/829/TI (2009. gada 23. oktobris), ar ko attiecībās starp Eiropas Savienības dalībvalstīm savstarpējas atzīšanas principu piemēro lēmumiem par uzraudzības pasākumiem kā alternatīvu pirmstiesas apcietinājumam (OV L 294, 11.11.2009., 20. lpp.).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā (OV L 280, 26.10.2010., 1. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.).

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/48/ES (2013. gada 22. oktobris) par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm (OV L 294, 6.11.2013., 1. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV L 65, 11.3.2016., 1. lpp.).

²⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/800 (2016. gada 11. maijs) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā (OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā (OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.).

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Hāgas programma brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā²⁷ liek dalībvalstīm apsvērt iespējas daudzpusēju pārrobežu lietu izmeklēšanā koncentrēt kriminālvajāšanu vienā dalībvalstī, lai veicinātu kriminālvajāšanas efektivitāti un vienlaikus nodrošinātu pareizu tiesvedību.

Pasākumu programma, kuru mērķis ir īstenot principu par nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās²⁸, aicina izveidot instrumentu, kas ļautu kriminālprocesu nodot citām dalībvalstīm.

Padomes 2020. gada decembra secinājumos “Eiropas apcietināšanas orderis un izdošanas procedūras — pašreizējās problēmas un turpmākā virzība” Komisija tiek aicināta apsvērt tiesību akta priekšlikuma sagatavošanu.

Priekšlikums ir daļa no ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģijas 2021.–2025. gadam²⁹.

Juridisko profesiju pārstāvju apmācība par ES tiesību aktiem ir būtisks instruments, lai nodrošinātu šo aktu pareizu un efektīvu piemērošanu. Lai sagatavotu juridisko profesiju pārstāvjus, padarītu viņus piemērotus 21. gadsimta izaicinājumiem un sniegtu tiem jaunāko informāciju par ES tiesību aktu attīstību, Komisija pieņēma Eiropas tiesiskās apmācības stratēģiju 2021.–2024. gadam³⁰. Stratēģijas mērķis ir nodrošināt, ka juridisko profesiju pārstāvji saņem apmācību par jaunākajām norisēm ES tiesību jomā. Saskaņā ar minēto stratēģiju drīz pēc šā priekšlikuma pieņemšanas būtu jāorganizē visu juridisko profesiju pārstāvju apmācība, lai nodrošinātu jaunu digitālo rīku pareizu un nepārtrauktu piemērošanu un izmantošanu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šīs ES rīcības juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 82. panta 1. punkta b) un d) apakšpunkts. Šajā pantā ir noteikta ES kompetence noteikt pasākumus, kas sekmētu sadarbību starp dalībvalstu tiesu iestādēm vai līdzvērtīgām iestādēm kriminālvajāšanas jomā un novērstu un atrisinātu jurisdikcijas konfliktus starp dalībvalstīm.

Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību (LES) un LESD, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.

Saskaņā ar 1.–3. pantu Protokolā Nr. 21 par Īrijas nostāju, kas pievienots LES un LESD, Īrija var rakstiski informēt Padomes priekšsēdētāju, ka vēlas piedalīties ierosinātā pasākuma

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

²⁷ OV C 53, 3.3.2005., 1. lpp.

²⁸ OV C 12, 15.1.2001., 10. lpp.

²⁹ Komisijas paziņojums par ES Organizētās noziedzības novēršanas stratēģiju 2021.–2025. gadam (COM(2021) 170 final).

³⁰ COM(2020) 713 final.

pieņemšanā un piemērošanā, un tādā gadījumā tai ir tiesības šādi rīkoties. Paziņojums jāiesniedz trīs mēnešu laikā pēc priekšlikuma vai iniciatīvas iesniegšanas Padomei saskaņā ar LESD 3. daļas V sadaļu.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 4. panta 1. punkta j) apakšpunktu kompetence pieņemt pasākumus brīvības, drošības un tiesiskuma telpā tiek dalīta ES un tās dalībvalstu starpā. Tāpēc dalībvalstis var rīkoties vienas pašas, lai reglamentētu kriminālprocesa nodošanu.

Tomēr, dalībvalstis rīkojoties vienas pašas, nevar pietiekami un optimāli nodrošināt kriminālprocesa nodošanas tiesisko regulējumu, jo tas ir pārrobežu jautājums. Par to liecina pašreizējais sadrumstalotais tiesiskais regulējums, kas rada juridiskas un praktiskas problēmas. Divpusēji nolīgumi starp dalībvalstīm arī neatrisinās problēmas, jo tādā gadījumā šādi divpusēji nolīgumi jānoslēdz starp visām dalībvalstīm.

Sabiedriskajā apspriešanās saņemtās atbildes un mērķorientētās apspriešanās apstiprina, ka ES rīcība šajā jomā varētu sniegt labākus rezultātus nekā dalībvalstu rīcība.

Gan Padome, gan Eiropas Parlaments ir atzinuši, ka šo problēmu risināšanai ir vajadzīga rīcība ārpus valsts līmeņa. Padomes 2020. gada decembra secinājumos³¹ Komisija tika aicināta apsvērt jaunu priekšlikumu, un arī Eiropas Parlamenta 2021. gada decembra rezolūcijā³² Komisija tika aicināta iesniegt tiesību akta priekšlikumu.

Ņemot vērā iepriekš izklāstīto problēmu pārrobežu aspektu, priekšlikums ir jāpieņem ES līmenī, lai sasniegtu mērķus.

- **Proporcionalitāte**

Priekšlikumā ir izklāstīti noteikumi, saskaņā ar kuriem ES kompetentā iestāde var pieprasīt pārņemt kriminālprocesi, ja tas uzlabotu efektīvu un pareizu tiesvedību un ar nosacījumu, ka ir ievēroti noteiktie kritēriji. Visā ierosinātajā tekstā izvēlētie varianti ir tie, kas vismazāk ierobežo dalībvalstu krimināltiesību sistēmas, jo īpaši ņemot vērā to, ka dažās tiesību sistēmās kriminālvajāšana ir obligāta (likumības princips), bet citās prokuroram ir rīcības brīvība neveikt kriminālvajāšanu, ja tas nav sabiedrības interesēs (izvēles princips).

Priekšlikums attiecas tikai uz pieprasījumiem, kas izdoti kriminālprocesos. Pieprasījumus var izdot par jebkuru noziedzīgu nodarījumu, un tādēļ kriminālprocesa nodošana papildinātu personu nodošanas sistēmu saskaņā ar EAO un var būt noderīga alternatīva EAO izsniegšanai, ja tas izrādās nesamērīgs vai neiespējams, piemēram, tāpēc, ka nav ievērotas soda robežas. Priekšlikums arī nodrošina pieprasījuma saņēmējai iestādei pietiekamu rīcības brīvību noraidīt pieprasījumu, jo īpaši, ja tā uzskata, ka nodošana nav efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs. Turklāt tajā nav paredzēts nekāds pienākums pieprasījuma saņēmējai iestādei veikt kriminālvajāšanu par noziedzīgu nodarījumu.

Tajā ir paredzēts noteikums, ka pierādījumus, kas nodoti no pieprasījuma iesniedzējas valsts, pieprasījuma saņēmējā valstī veiktajā kriminālprocesā nedrīkst uzskatīt par nepieņemamiem tikai tāpēc vien, ka šādi pierādījumi ir savākti citā dalībvalstī, taču šī regula neietekmē lietas

³¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02)).

³² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0501_LV.html.

izskatīšanas tiesas pilnvaras brīvi izvērtēt pierādījumus. Šajā saistībā priekšlikumā ir ņemti vērā noteikumi, kas jau paredzēti Padomes Regulā (ES) 2017/1939³³.

Šī regula paredz jurisdikciju konkrētos gadījumos, lai nodrošinātu, ka kriminālprocesa nodošanas nolūkā saskaņā ar šo regulu pieprasījuma saņēmēja valsts var īstenot jurisdikciju attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti. Šo jurisdikciju var īstenot tikai pēc kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma saņemšanas, ja tas ir nepieciešams efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs.

Tādējādi priekšlikumā ir paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams noteiktā mērķa sasniegšanai ES mērogā, un šim nolūkam vajadzīgie pasākumi.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Tā kā priekšlikums attiecas uz pārrobežu procedūrām, kurām ir nepieciešami vienoti noteikumi, Komisija kā juridisko instrumentu ierosina regulu. Regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs. Tādējādi tā garantē, ka visas dalībvalstis noteikumus piemēro vienādi un ka noteikumi stājas spēkā vienlaicīgi. Tā nodrošina juridisko noteiktību, nepieļaujot atšķirīgas interpretācijas starp dalībvalstīm, un tādējādi tā novērš juridisko sadrumstalotību un citas problēmas, kas pašlaik ietekmē kriminālprocesa nodošanu.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Sagatavojot priekšlikumu, Komisija 2021. un 2022. gadā rīkoja plašas apspriešanās. Apspriešanās bija vērsta uz plašu ieinteresēto personu loku, kas pārstāv iedzīvotājus, valsts iestādes, akadēmiskās aprindas un citas attiecīgās interešu grupas. Apspriešanās ietvēra: i) sabiedrības atsauksmes pēc uzaicinājumu iesniegt atsauksmes; ii) atklātu sabiedrisko apspriešanu; iii) mērķorientētas apspriešanās ar dalībvalstu iestādēm, *Eurojust*, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu, Eiropas Prokuratūru, Eiropolu, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūru; iv) tikšanos ar dalībvalstu iestāžu ekspertiem un v) sanākumi ar Komisijas Krimināltiesību ekspertu grupu.

Kopumā pastāv plaša vienprātība par to, ka ES būtu jārisina pašreizējās problēmas saistībā ar kriminālprocesa nodošanu, pieņemot jaunu tiesību aktu. Vairākkārt ir norādīts, ka ir vajadzīga efektīvāka pārrobežu procedūra un ka iestādēm pašreizējā juridiskajā struktūrā ir vairākas problēmas, kas izriet no tā, ka nav skaidru kopīgu procedūru, piemēram, nav saziņas, ir nepamatoti kavējumi nodošanas procedūrās, augstas dokumentu tulkošanas izmaksas un nepamatoti nodošanas pieprasījumi.

Saņemtās atsauksmes palīdzēja sagatavot priekšlikumu un tam pievienoto dienestu darba dokumentu. Komisijas apspriešanās rezultātu detalizēts kopsavilkums ir iekļauts dienestu darba dokumentā.

³³ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

- **Speciālo zināšanu vākšana un izmantošana**

Komisija ne tikai rīkoja iepriekš minētās apspriešanās ar ieinteresētajām personām, bet arī vāca un izmantoja speciālas zināšanas no citiem avotiem.

Jo īpaši priekšlikuma pamatā ir izmantoti *Eurojust* un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla ziņojumi³⁴.

Priekšlikumā ir ņemti vērā arī rezultāti, kas gūti pētniecības projektā par kriminālprocesu nodošanu ES³⁵, kuru Eiropas Komisija līdzfinansēja no programmas “Tiesiskums”.

- **Dienestu darba dokuments**

Priekšlikumam pievienots Komisijas dienestu darba dokuments³⁶, kurā sīkāk aprakstīta problēma un izklāstīti priekšlikuma mērķi. Tajā ir arī analizēts risinājuma priekšlikums saistībā ar tā lietderīgumu, efektivitāti, pamattiesībām un saskaņotību ar citiem ES tiesu iestāžu pārrobežu sadarbības instrumentiem.

Šīs iniciatīvas ietekmes novērtējums netika veikts galvenokārt tāpēc, ka nebija reālas izvēles iespējas un ietekme uz iedzīvotājiem un uzņēmumiem ir ierobežota³⁷. Kopumā dienestu darba dokumentā ir secināts, ka priekšlikums dažādos veidos būtiski palielinās kriminālprocesa nodošanas efektivitāti, jo tas: i) uzlabos drošību tāpēc, ka tiks uzlabotas spējas izmeklēt noziegumus, uzsākt kriminālprocesu un sodīt par tiem; ii) samazinās nodošanas procedūras kavējumus; iii) sniegs iespēju nodot kriminālprocesu tādos gadījumos, kuros pašlaik tas nav iespējams, un iv) palielinās juridisko noteiktību.

Paredzams, ka priekšlikumā nosakot pilnīgu procedūru, saskaņā ar kuru pieprasīt un pieņemt lēmumu par kriminālprocesa nodošanu, ar vienotu kritēriju sarakstu, izsmeļošu atteikuma iemeslu sarakstu un skaidriem pienākumiem sniegt atbildi, ar to tiks palielināts veiksmīgi nodoto kriminālprocesa skaits. Visaptverošs tiesiskais regulējums nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību visām attiecīgajām ieinteresētajām personām un samazinātu sadrumstalotības līmeni.

Paredzams, ka ietekme uz iedzīvotājiem būs pozitīva. Situācijā, kurā privātpersonas būtu puses kriminālprocesā, neatkarīgi no tā, vai tās būtu aizdomās turētās vai cietušās personas, kopīgs tiesiskais regulējums palīdzētu nodrošināt tiesvedības tuvumu, lai tā, ja iespējams, notiktu viņu valstspiederības/dzīvesvietas dalībvalstī. Lai gan tas netiks piemērots visos gadījumos, jo tas būs atkarīgs no katras lietas apstākļiem (piemēram, vairāki aizdomās turētie vai cietušie no dažādām dalībvalstīm), ir sagaidāma vispārēja pozitīva ietekme uz viņiem.

Paredzams, ka decentralizētas IT sistēmas izveide padarīs saziņu starp iestādēm efektīvāku un rezultatīvāku. Šā elektroniskā rīka izmantošana saziņai, ir paredzēta, lai iestādes varētu ietaupīt laiku un izmaksas. Decentralizētā IT sistēma ļaus paātrināt informācijas apriti starp lietotājiem, uzlabot datu apmaiņas drošību, kā arī stiprināt pārredzamību. Paredzams, ka digitālā kanāla izmantošana radīs arī pozitīvu ietekmi uz vidi, jo tiks izmantots mazāk papīra

³⁴ Sk. iepriekš 11. zemsvītras piezīmi.

³⁵ <https://www.eur.nl/en/esl/research/our-research/eu-and-nwo-funded-research-projects/transfer-criminal-proceedings>.

³⁶ SWD(2023) 77.

³⁷ Sīkāku skaidrojumu skatīt Komisijas dienestu darba dokumentā.

un pasta sūtījumu. Turklāt ir paredzama pozitīva ietekme uz vienkāršošanu un administratīvo slogu.

- **Pamattiesības**

Paralēlos procesos, kas notiek dažādās dalībvalstīs attiecībā uz vienu un to pašu noziegumu, ir ne tikai grūti efektīvi veikt koordinēšanu un kriminālvajāšanu, bet tie arī rada nesamērīgu slogu iesaistītajām personām, uz kurām attiecas procedūru dublēšanās un kuras saskaras ar vairākiem viņu tiesību un interešu ierobežojumiem saistībā ar dažādiem apcietināšanas orderiem, kratīšanu un nopratināšanu divās vai vairākās dalībvalstīs. Tajos arī pastāv risks pārkāpt krimināltiesību pamatprincipu, saskaņā ar kuru personu nedrīkst tiesāt un sodīt par vienu un to pašu noziedzīgo nodarījumu divreiz. Ar priekšlikumu atvieglojot kriminālprocesa nodošanu starp dalībvalstīm, tā mērķis ir novērst šādus pārkāpumus un nodrošināt, ka tiesvedība tiek koncentrēta dalībvalstī, kas ir visatbilstošākā kriminālvajāšanas veikšanai. Tas, ka pēdējos gados Eiropas Savienības Tiesas ir saņēmusi arvien vairāk lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kuros lūgti skaidrojumi par ES tiesībās paredzēto *ne bis in idem* principa interpretāciju, pierāda, ka paralēli procesi, kuru dēļ var tikt pārkāpts šis princips, var rasties praksē un tos bieži vien ir grūti konstatēt un atrisināt. Tas ir arī vērojams *Eurojust* lietu izskatīšanas darbā³⁸, kurā ir novērots, ka ļoti bieži, kad valsts iestādes uzzina, ka citā dalībvalstī notiek paralēls process par tiem pašiem faktiem un pret to pašu personu, kriminālprocesa nodošana ir būtisks risinājums, ko izmanto, lai izvairītos no *ne bis in idem* principa pārkāpšanas un ievērotu Hartas 50. pantu un Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu, 54. pantu.

Priekšlikumā ir ietvertas vairākas garantijas, kas nodrošina nodošanas procedūrā iesaistīto personu pamattiesību ievērošanu. Tiesu iestādes iekļaušanās, kad nodošana tiek pieprasīta gan pieprasījuma iesniedzējā valstī, gan pieprasījuma saņēmējā valstī, nodrošina, ka tiek pārbaudīta pasākuma likumība un ka pieprasījums nepamatoti neapdraud pamattiesības. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei katrā atsevišķā gadījumā ir jānodrošina, ka ir izpildīti kriminālprocesa nodošanas kritēriji. Turklāt par paredzēto nodošanu ir jāapspriežas ar aizdomās turēto vai apsūdzēto, kā arī cietušajiem, kas dzīvo pieprasījuma iesniedzējā valstī, un viņiem jānodod iespēja paust savu viedokli valodā, ko viņi saprot. Aizdomās turētos un apsūdzētos, kā arī cietušos, kuri dzīvo pieprasījuma iesniedzējā valstī, informē par lēmumu, ar ko piekrīt vai nepiekrīt kriminālprocesa nodošanai, kā arī par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kuri pieejami, lai apstrīdētu lēmumu, ar ko piekrīt nodošanai. Var piemērot izņēmumus gan apspriešanās pienākumam, gan pienākumam sniegt informāciju par pieņemto lēmumu, ja tas varētu kaitēt izmeklēšanas konfidencialitātei. Priekšlikumā īpaši paredzētas aizdomās turēto, apsūdzēto un cietušo tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību pret lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai. Pārbaude, ko veic tiesu iestāde, kalpo kā papildu garantija. Ir noteikti arī atteikuma iemesli, kuru pamatā ir *ne bis in idem* principa neievērošana, kā arī imunitātes un privilēģijas. Turklāt priekšlikumā kā vispārīga garantija ir skaidri noteikts, ka tā noteikumus nevajadzētu interpretēt kā tādus, kas groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību principus, kas noteikti LES 6. pantā.

Visbeidzot, tā kā priekšlikums reglamentē kriminālprocesa nodošanu, uz šiem kriminālprocesi attiecas visas krimināllikumā paredzētās procesuālās garantijas. Tās jo īpaši ietver tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības uz aizstāvību, kā noteikts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantā un Hartas 47. un 48. pantā. Tas ietver arī attiecīgos ES

³⁸ <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust-report-on-the-transfer-of-proceedings-in-the-eu.pdf>.

līmeņa tiesību aktus par aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālajām tiesībām kriminālprocesā, proti, Direktīvas 2010/64/ES, 2012/13/ES, 2013/48/ES, 2016/343, 2016/800 un 2016/1919. Šīs direktīvas, nosakot minimālos aizsardzības standartus kriminālprocesos visā ES, palielina uzticēšanos visu dalībvalstu krimināltiesību sistēmām, kas savukārt nodrošina efektīvāku tiesu iestāžu sadarbību savstarpējas uzticēšanās gaisotnē.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Lai pielāgotos jaunajiem regulas noteikumiem, dalībvalstīm var rasties vienreizējas izmaksas, jo īpaši izmaksas, kas saistītas ar nepieciešamību apmācīt tiesnešus, prokurorus un citu kompetento iestāžu darbiniekus par jaunajiem noteikumiem. Paredzams, ka galvenās atkārtotās izmaksas būs lietas materiālu tulkošanas izmaksas. Tomēr paredzams, ka šīs izmaksas nedaudz atsvērs efektivitātes pieaugums un izmaksu ietaupījumi, ko nodrošinās regula.

Priekšlikuma noteikumi par elektronisko saziņu decentralizētajā IT sistēmā saskaņā ar Regulu (ES) .../... [Digitalizācijas regula]³⁹ arī ietekmētu ES budžetu. Šīs izmaksas, kas jāsedz no programmas “Tiesiskums” budžeta, būtu nelielas, jo decentralizētā IT sistēma nebūtu jāizstrādā no jauna, bet tā tiktu izstrādāta daudziem ES instrumentiem, kas paredzēti tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās saskaņā ar [Digitalizācijas regulu], tikai ar nelieliem pielāgojumiem, kuri vajadzīgi šajā priekšlikumā ierosinātajai procedūrai.

Dalībvalstīm rastos zināmas izmaksas arī par decentralizētās IT sistēmas piekļuves punktu uzstādīšanu un uzturēšanu savā teritorijā un par savu valsts IT sistēmu pielāgošanu sadarbības nodrošināšanai ar piekļuves punktiem. Tomēr, kā norādīts, lielākā daļa šo finanšu ieguldījumu jau būtu veikti saistībā ar citu ES instrumentu digitalizāciju tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās. Turklāt dalībvalstis varētu pieteikties uz dotācijām šo izmaksu finansēšanai no attiecīgajām ES finanšu programmām, proti, kohēzijas politikas fondiem un programmas “Tiesiskums”.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Regula ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs, un tā nav vispirms jātransponē valstu tiesību aktos. Priekšlikumā ir paredzēti atbilstoši uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas pienākumi.

Komisija organizēs dalībvalstu ekspertu sanāksmes, lai apspriestu problēmas, kas saistītas ar kriminālprocesa nodošanu. *Eurojust* un Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklam būs svarīga loma nodošanas procedūrā. Šos forumus, kā arī citus profesionālos tīklus var izmantot, lai apkopotu atsauksmes no praktiķiem (dalībvalstu valsts sektora iestādēm) par pieredzi un problēmām, kas saistītas ar šīs regulas praktisko piemērošanu.

Turklāt Komisija pēc tam, kad šī regula kļūs piemērojama, iesniegs Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu ik pēc pieciem gadiem. Ziņojuma pamatā būs dalībvalstu iestāžu un citu attiecīgo ieinteresēto personu, kā arī citu avotu sniegtā informācija.

³⁹ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko paredz noteikumus par tiesu iestāžu sadarbības digitalizāciju un tiesu iestāžu pieejamību pārrobežu civillietās, komercietās un krimināllietās un ar ko groza dažus tiesību aktus tiesu iestāžu sadarbības jomā (COM(2021) 759).

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Priekšlikumam ir piecas nodaļas: i) Vispārīgi noteikumi ii) Kriminālprocesa nodošana; iii) Kriminālprocesa nodošanas sekas; iv) Saziņas līdzekļi; un v) Nobeiguma noteikumi.

I NODAĻA. Vispārīgi noteikumi

Priekšlikuma 1. pantā ir noteikts priekšlikuma priekšmets. Priekšlikumā ir paredzēti noteikumi, saskaņā ar kuriem dalībvalsts var pārņemt kriminālprocesu pēc citas dalībvalsts pieprasījuma. Priekšlikumu piemēro visos kriminālprocesa nodošanas gadījumos ES no brīža, kad persona ir identificēta kā aizdomās turētā persona.

Priekšlikuma 2. pantā ir definēti priekšlikumā izmantotie jēdzieni “pieprasījuma iesniedzēja valsts”, “pieprasījuma saņēmēja valsts”, “pieprasījuma iesniedzēja iestāde”, “pieprasījuma saņēmēja iestāde”, “decentralizēta IT sistēma” un “cietušais”.

Jēdzienu “pieprasījuma iesniedzēja iestāde” un “pieprasījuma saņēmēja iestāde” definīcija jālasa kopā ar 30. pantu, kas paredz, ka dalībvalstīm ir jāpaziņo Komisijai kompetentās pieprasījuma iesniedzējas un pieprasījuma saņēmējas iestādes.

Priekšlikuma 3. pantā ir paredzēta jurisdikcija īpašos gadījumos. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var piekrist kriminālprocesa nodošanai tikai tad, ja tās jurisdikcijā ir kriminālvajāšana par noziedzīgo nodarījumu. Lai uzlabotu nodošanas procedūras efektivitāti, šajā noteikumā ir paredzēts, ka minētajā pantā uzskaitītajās situācijās jurisdikcija tiek piešķirta pieprasījuma saņēmējai valstij gadījumos, kad tai citādi nebūtu jurisdikcijas. Pieprasījuma saņēmējai valstij vajadzētu būt jurisdikcijai iztiesāt noziedzīgus nodarījumus, par kuriem tiek pieprasīta nodošana, vienmēr, kad šo dalībvalsti uzskata par visatbilstošāko, kurā veikt kriminālvajāšanu. Šādu jurisdikciju var īstenot tikai pēc kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma no citas dalībvalsts, kuras sākotnējā jurisdikcijā ir kriminālvajāšana par noziedzīgo nodarījumu.

Priekšlikuma 4. panta mērķis ir nodrošināt pieprasījuma iesniedzējas valsts iestādēm, kurām ir sākotnējā jurisdikcija uzsākt kriminālprocesu, juridisko pamatu attiecībā uz attiešanos no kriminālprocesa, tā apturēšanu vai izbeigšanu par labu dalībvalstij, kas atzīta par atbilstošāku kriminālvajāšanas veikšanai. Šis noteikums ir izstrādāts, lai dalībvalstis, kam ir tiesību sistēmas, kuru pamatā ir obligāta kriminālvajāšana, varētu izmantot šīs regulas noteikumus.

2. NODAĻA. KRIMINĀLPROCESA NODOŠANA

Šajā nodaļā ir noteikti kritēriji un procedūra kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanai un lēmuma par kriminālprocesa nodošanu pieņemšanas procedūra. Šādu kopīgu noteikumu mērķis ir novērst nevajadzīgus paralēlus kriminālprocesus par vieniem un tiem pašiem faktiem un vienu un to pašu personu divās vai vairākās dalībvalstīs, kā arī samazināt vairāku tiesvedību skaitu un izvairīties no nesodāmības, ja tiek atteikta tādas personas nodošana, attiecībā uz kuru izdots Eiropas apcietināšanas orderis.

Priekšlikuma 5. pantā ir noteikti kritēriji kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanai.

Šī regula attiecas uz visiem noziedzīgiem nodarījumiem. Ar kriminālprocesu saprot visus kriminālprocesa posmus, tostarp pirmstiesas un tiesas procesa posmu. Šī regula neattiecas uz administratīvo procesu nodošanu.

Ar šo regulu neuzliek pienākumu pieprasīt kriminālprocesa nodošanu. Ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde uzskata, ka kriminālprocesa nodošana ir vajadzīga un lietderīga un ka jo īpaši ir piemērojams viens vai vairāki no 5. panta 2. punktā uzskaitītajiem kritērijiem, tā var pieprasīt otrai dalībvalstij, kurā var labāk veikt kriminālvajāšanu par noziedzīgo nodarījumu, pārņemt minēto kriminālprocesu. Kritēriju saraksts nav izsmeļošs. Katrā gadījumā atsevišķi būtu rūpīgi jānovērtē, vai kriminālprocesa nodošanas pieprasījums ir pamatots, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir visatbilstošākā attiecīgā noziedzīgā nodarījuma kriminālvajāšanas veikšanai, un visiem pieprasījumiem vajadzētu būt skaidri pamatotiem.

Šī regula sniedz arī aizdomās turētajam vai apsūdzētajam, vai cietušajam iespēju lūgt pieprasījuma iesniedzējas valsts vai pieprasījuma saņēmējas valsts kompetentajām iestādēm sākt kriminālprocesa nodošanas procedūru. Tomēr šādi lūgumi neuzliek pieprasījuma iesniedzējai valstij vai pieprasījuma saņēmējai valstij pienākumu pieprasīt vai nodot kriminālprocesu pieprasījuma saņēmējai valstij.

Priekšlikuma 6. pantā ir izklāstīti noteikumi par aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesību un interešu ņemšanu vērā, kad tiek lemts par kriminālprocesa nodošanu. Jo īpaši pieprasījuma iesniedzējai iestādei ir pienākums informēt aizdomās turēto vai apsūdzēto par paredzēto kriminālprocesa nodošanu un dot tam iespēju paust savu viedokli, ja vien tas nemazina nepieciešamo izmeklēšanas konfidencialitāti un ja vien aizdomās turētais vai apsūdzētais nav atrodams, neraugoties uz pieprasījuma iesniedzējas iestādes saprātīgiem centieniem. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā, lemjot par nodošanu.

Priekšlikuma 7. pantā ir izklāstīti noteikumi par cietušā tiesību un interešu ņemšanu vērā, kad tiek lemts par kriminālprocesa nodošanu. Jo īpaši, ja cietušais dzīvo pieprasījuma iesniedzējā valstī, pieprasījuma iesniedzējai iestādei ir pienākums informēt cietušo par paredzēto kriminālprocesa nodošanu un dot tam iespēju paust savu viedokli, ja vien tas nemazina nepieciešamo izmeklēšanas konfidencialitāti. Pieprasījuma iesniedzējai iestādei šis viedoklis būtu pienācīgi jāņem vērā, lemjot par nodošanu.

Priekšlikuma 8. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma saņēmējā valstī būtu jānodrošina tiesiskās aizsardzības līdzeklis pret lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai.

Priekšlikuma 9. pantā ir noteikta procedūra kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanai. Kriminālprocesa nodošanas pieprasījums jāsaģatavo, izmantojot priekšlikuma pielikumā pievienoto standarta sertifikātu. Šajā pantā ir arī noteiktas tulkošanas prasības pieprasījumam un jebkādai citai rakstiskai informācijai, kas pievienota pieprasījumam. Priekšlikumā paredzēta pieprasījuma tieša nosūtīšana starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi, taču pieļaujot arī iespēju izmantot centrālo iestāžu palīdzību.

Priekšlikuma 10. pantā noteikts, ka pieprasījuma iesniedzēja iestāde bez liekas kavēšanās informē pieprasījuma saņēmēju iestādi par visām procesuālajām darbībām vai pasākumiem, kas saistīti ar attiecīgo kriminālprocesu un kas veikti pieprasījuma iesniedzējā valstī pēc pieprasījuma nosūtīšanas.

Priekšlikuma 11. pantā ir paredzēta iespēja, ka pieprasījuma iesniedzēja iestāde var atsaukt savu kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu jebkurā laikā, pirms tiek saņemts pieprasījuma saņēmējas iestādes lēmums, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai.

Priekšlikuma 12. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma saņēmējai iestādei ir jāpieņem lēmums par to, vai piekrist vai nepiekrist kriminālprocesa nodošanai, un, ja tā ir nolēmusi piekrist kriminālprocesa nodošanai, jāveic vajadzīgie pasākumi saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var brīvi izlemt, kādus pasākumus veikt attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu, kas ir pieprasījuma pamatā. Nekas šajā regulā nebūtu jāinterpretē kā tāds, kas traucē valsts tiesību aktos paredzētajai prokuratūras rīcības brīvībai, un neuzliek pienākumu veikt kriminālvajāšanu nodotajā lietā. Šī regula arī uzliek par pienākumu pieprasījuma iesniedzējai iestādei nosūtīt pieprasījuma saņēmējai iestādei vajadzīgos dokumentus no lietas materiāliem, tiklīdz pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi kriminālprocesa nodošanai, bet tā atstāj iespēju pieprasījuma iesniedzējai iestādei un pieprasījuma saņēmējai iestādei apspriesties un vienoties par to, kuri dokumenti būtu jānosūta un jātulko.

Priekšlikuma 13. pantā ir izsmeļoši uzskaitīti gan obligātie, gan neobligātie kriminālprocesa nodošanas atteikuma iemesli. Obligātie atteikuma iemesli ir saistīti ar situācijām, kad kriminālvajāšana attiecībā uz faktiem, kuri ir nododamā kriminālprocesa pamatā, pieprasījuma saņēmējā valstī nebūtu iespējama, piemēram, ja rīcība, kuras dēļ tiek lūgta nodošana, pieprasījuma saņēmējā valstī netiek uzskatīta par noziedzīgu nodarījumu. Neobligāti atteikuma iemesli attiecas uz citām situācijām, kas var radīt šķēršļus kriminālprocesa pārņemšanai. Jo īpaši tiek atstāta iespēja pieprasījuma saņēmējai iestādei atteikties no tādas kriminālprocesa nodošanas, kuru tā neuzskata par efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs.

Lai nodrošinātu efektīvas pārrobežu procedūras, 14. pantā ir noteikts termiņš, kurā jāpieņem lēmums par to, vai piekrist nodošanai. Tajā ir arī paredzēts pārtraukt termiņu, ja ir nepieciešams pieprasīt atteikšanos no privilēģijas vai imunitātes.

Priekšlikuma 15. pants aicina pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi nekavējoties savstarpēji apspriesties, lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu piemērošanu.

Priekšlikuma 16. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde jebkurā procedūras posmā var lūgt *Eurojust* vai Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla palīdzību.

Priekšlikuma 17. pantā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts sedz savas izmaksas saistībā ar kriminālprocesa nodošanu, tomēr dažos gadījumos pieprasījuma iesniedzēja iestāde var iesniegt pieprasījuma saņēmējai iestādei priekšlikumu par izmaksu sadali.

Priekšlikuma 18. pants paredz iespēju izraudzīties centrālās iestādes administratīvās palīdzības sniegšanai. Ja dalībvalsts vēlas izmantot šo iespēju, tai ir jāpaziņo Komisijai izraudzītā centrālā iestāde saskaņā ar 30. pantu.

3. NODAĻA. KRIMINĀLPROCESA NODOŠANAS SEKAS

Šajā nodaļā ir izklāstītas kriminālprocesa nodošanas sekas.

Priekšlikuma 19. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma iesniedzējā valstī nododamais kriminālprocess ir jāaptur vai jāizbeidz pēc tam, kad ir saņemta informācija, kas apstiprina, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde pārņem šo kriminālprocesu. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde var turpināt vai atsākt kriminālprocesu tikai tad, ja pieprasījuma saņēmēja iestāde pieņem lēmumu to izbeigt, ar noteikumu, ka ar šādu lēmumu netiek pārkāpts *ne bis in idem* princips.

Cietušā iespēja uzsākt vai lūgt atsākt kriminālprocesu pieprasījuma iesniedzējā valstī saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem paliek neskarta, kamēr tā nepārkāpj *ne bis in idem* principu.

Priekšlikuma 20. pantā ir noteikts, ka kriminālprocesam pēc tā nodošanas piemēro pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktus un procedūras. Visām darbībām, izmeklēšanas pasākumiem vai pierādījumiem, kas savākti pieprasījuma iesniedzējā valstī attiecīgā kriminālprocesa nolūkā, vajadzētu būt ar tādu pašu spēku pieprasījuma saņēmējā valstī kā tad, ja to būtu likumīgi veikušas tās iestādes, ja vien tas nav pretrunā pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību pamatprincipiem. Ja kriminālprocess ir nodots, pieprasījuma saņēmējai valstij, lai noteiktu sodu par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu, būtu jāpiemēro savi valsts tiesību akti. Ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts pieprasījuma iesniedzējas valsts teritorijā, pieprasījuma saņēmējas iestādes, nosakot sodu, var ņemt vērā maksimālo sodu, kas paredzēts pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību aktos, ja vien tas ir par labu apsūdzētajam un saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem. Šā noteikuma mērķis ir izvairīties no situācijām, kurās kriminālprocesa nodošanas rezultātā pieprasījuma saņēmēja valsts piemēro lielāku sodu nekā maksimālais sods, kas par to pašu nodarījumu paredzēts pieprasījuma iesniedzējā valstī. Tas ir paredzēts, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz attiecīgajiem aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem tiek ievērots juridiskās noteiktības princips un piemērojamā tiesiskā paredzamība.

Priekšlikuma 21. pantā ir noteikts, ka pieprasījuma saņēmējai iestādei ir pienākums informēt pieprasījuma iesniedzēju iestādi par jebkuru lēmumu, kas pieņemts kriminālprocesa beigās.

4. NODAĻA. SAZIŅAS LĪDZEKĻI

Šajā nodaļā ir ietverti noteikumi par elektroniskās saziņas līdzekļiem, ko izmanto saziņai starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi, kā arī ar centrālajām iestādēm un *Eurojust*, decentralizētā IT sistēmā.

5. NODAĻA. NOBEIGUMA NOTEIKUMI

Šajā nodaļā ir ietverti noteikumi par statistiku, ziņošanu, deleģēto aktu pieņemšanu, ja būtu jāgroza šim priekšlikumam pielikumā pievienotais sertifikāts, dalībvalstu paziņojumiem, priekšlikuma saistību ar starptautiskiem nolīgumiem un līgumiem, kā arī pārejas noteikumi par saziņas līdzekļiem, kas izmantojami saziņai starp iestādēm, pirms stājas spēkā pienākums izmantot decentralizēto IT sistēmu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par tiesvedības nodošanu krimināllietās

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un it īpaši tā 82. panta 1. punkta b) un d) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁴⁰,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Savienība ir izvirzījusi sev mērķi uzturēt un attīstīt brīvības, drošības un tiesiskuma telpu.
- (2) Hāgas programma brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā⁴¹ liek dalībvalstīm apsvērt iespējas daudzpusēju pārrobežu lietu izmeklēšanā koncentrēt kriminālvajāšanu vienā dalībvalstī, lai veicinātu kriminālvajāšanas efektivitāti un vienlaikus nodrošinātu pareizu tiesvedību.
- (3) Pasākumu programma, kuru mērķis ir īstenot principu par nolēmumu savstarpēju atzīšanu krimināllietās⁴², aicina izveidot instrumentu, kas ļautu kriminālprocesu nodot citām dalībvalstīm.
- (4) Ir arī turpmāk jāattīsta tiesu iestāžu sadarbība starp dalībvalstīm, lai palielinātu kriminālās tiesvedības efektivitāti un pareizu darbību kopīgajā brīvības, drošības un tiesiskuma telpā un nodrošinātu, ka noziedzīga nodarījuma izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu veic visatbilstošākā dalībvalsts. Konkrēti, kopīgi noteikumi dalībvalstīm par kriminālprocesa nodošanu varētu palīdzēt novērst nevajadzīgus paralēlus kriminālprocesus dažādās dalībvalstīs par vieniem un tiem pašiem faktiem un vienu un to pašu personu, kas varētu izraisīt *ne bis in idem* principa pārkāpšanu. Ar noteikumiem varētu arī samazināt vairākkārtēju tādu kriminālprocesa skaitu, kas attiecas uz vieniem un tiem pašiem faktiem vai vienu un to pašu personu un kas tiek veikti dažādās dalībvalstīs. To mērķis ir arī nodrošināt, ka kriminālprocesa nodošanu

⁴⁰ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴¹ OV C 53, 3.3.2005., 1. lpp.

⁴² OV C 12, 15.1.2001., 10. lpp.

var veikt tad, kad personas nodošana kriminālvajāšanai saskaņā ar Eiropas apcietināšanas orderi⁴³ tiek aizkavēta vai atteikta tādu iemeslu dēļ kā, piemēram, tas, ka citā dalībvalstī paralēli notiek kriminālprocess par to pašu noziedzīgo nodarījumu, lai novērstu to, ka persona, pret kuru notiek kriminālvajāšana, paliek nesodīta.

- (5) Lai efektīvi apkarotu pārrobežu noziedzību, būtiski ir arī kopīgi noteikumi par kriminālprocesa nodošanu. Tas ir īpaši svarīgi attiecībā uz organizēto noziedzīgo grupu izdarītiem noziegumiem, piemēram, narkotiku nelegālu tirdzniecību, migrantu kontrabandu, cilvēku tirdzniecību, šaujamo ierociņu nelikumīgu tirdzniecību, noziegumiem pret vidi, kibernetiskajiem vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Organizētu noziedzīgu grupu, kas darbojas vairākās dalībvalstīs, kriminālvajāšana var radīt lielas grūtības iesaistītajām iestādēm. Kriminālprocesa nodošana ir svarīgs instruments, kas pastiprinātu cīņu pret organizētām noziedzīgām grupām, kuras darbojas dalībvalstīs visā ES.
- (6) Lai nodrošinātu efektīvu savstarpēju sadarbību starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi saistībā ar kriminālprocesa nodošanu, šādi noteikumi būtu jāparedz juridiski saistošā un tieši piemērojamā Savienības aktā.
- (7) Šī regula būtu jāpiemēro visiem pieprasījumiem, kas izdoti saistībā ar kriminālprocesu. Kriminālprocess ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, ko Eiropas Savienības Tiesa interpretē, neskarot Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, kā procesu, kas sākas no brīža, kad dalībvalsts kompetentās iestādes ir informējušas personas par to, ka tās tiek turētas aizdomās vai apsūdzētas par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, līdz brīdim, kad process, tai skaitā attiecīgā gadījumā soda piespriešana un jebkādu pārsūdzību izskatīšana, ir pabeigts un ir galīgi noteikts, vai aizdomās turētais vai apsūdzētais ir izdarījis noziedzīgo nodarījumu.
- (8) Padomes Pamatlēmuma 2009/948/TI⁴⁴ mērķis ir novērst situācijas, kad uz vienu un to pašu personu saistībā ar tiem pašiem faktiem paralēli attiecas kriminālprocess dažādās dalībvalstīs, kas tādējādi varētu radīt situāciju, ka minētajā procesā spriedumu pieņem divās vai vairākās dalībvalstīs. Tāpēc tajā ir paredzēta procedūra, kādā starp attiecīgajām dalībvalstu kompetentajām iestādēm notiek tiešas apspriedes nolūkā vienoties par efektīvu risinājumu, lai izvairītos no nelabvēlīgām sekām, ko rada šāds paralēls process, un lai novērstu attiecīgo kompetento iestāžu laika un resursu izšķērdēšanu. Ja attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes pēc apspriešanās saskaņā ar minēto pamatlēmumu nolemj koncentrēt tiesvedību vienā dalībvalstī, nododot kriminālprocesu, šādai nodošanai būtu jāizmanto šī regula.
- (9) Citi juridiskie instrumenti krimināltiesību jomā, jo īpaši tie, kas saistīti ar konkrētiem noziegumu veidiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541⁴⁵, Padomes Pamatlēmums 2002/475/TI⁴⁶ un Padomes Pamatlēmums

⁴³ Padomes Pamatlēmums (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (2002/584/TI) (OV L 190, 18.7.2002., 1. lpp.).

⁴⁴ Padomes Pamatlēmums 2009/948/TI (2009. gada 30. novembris) par jurisdikcijas īstenošanas konfliktu novēršanu un atrisināšanu kriminālprocesā (OV L 328, 15.12.2009., 42. lpp.).

⁴⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

⁴⁶ Padomes Pamatlēmums 2002/475/TI (2002. gada 13. jūnijs) par terorisma apkarošanu (OV L 164, 22.6.2002., 3. lpp.).

2008/841/TI⁴⁷, ietver noteikumus par faktoriem, kuri jāņem vērā, centralizējot tiesvedību vienā dalībvalstī, kad vairāk nekā viena dalībvalsts var likumīgi veikt kriminālvajāšanu, pamatojoties uz vieniem un tiem pašiem faktiem. Ja attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes pēc sadarbības saskaņā ar minētajiem tiesību aktiem nolemj centralizēt kriminālprocesu vienā dalībvalstī, nododot kriminālprocesu, šādai nodošanai būtu jāizmanto šī regula.

- (10) Ir pieņemti vairāki Savienības tiesību akti par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, lai izpildītu spriedumus citās dalībvalstīs, jo īpaši Padomes Pamatlēmumi 2005/214/TI⁴⁸, 2008/909/TI⁴⁹ un 2008/947/TI⁵⁰. Šai regulai būtu jāpapildina minēto pamatlēmumu noteikumi, un tā būtu jāinterpretē kā tāda, kas neietekmē to piemērošanu.
- (11) Šī regula neskar spontānu informācijas apmaiņu, ko reglamentē citi Savienības tiesību akti.
- (12) Šo regulu nepiemēro lēmumiem nodot, apvienot vai sadalīt lietas, kuros Eiropas Prokuratūra ir īstenojusi savu kompetenci saskaņā ar Padomes Regulu (ES) 2017/1939⁵¹.
- (13) Šīs regulas īstenošanas nolūkā dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes tā, lai tas veicinātu tiešas saziņas starp iestādēm principa īstenošanu.
- (14) Lai veiktu kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu administratīvu pārsūtīšanu un saņemšanu, kā arī citu oficiālu saraksti, kura saistīta ar šādiem pieprasījumiem, dalībvalstis var izraudzīties vienu vai vairākas centrālās iestādes, ja tas vajadzīgs dalībvalstu iekšējo tiesību sistēmu struktūras dēļ. Šādas centrālās iestādes varētu arī sniegt administratīvu atbalstu, pildīt koordinatora un palīdzības funkcijas, tādējādi atvieglojot un sekmējot kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu pieņemšanu.
- (15) Dažos Savienības tiesību aktos jau ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai noteiktu jurisdikciju attiecībā uz konkrētiem noziedzīgiem nodarījumiem, piemēram, tādiem, kas saistīti ar teroristu darbībām⁵² vai euro viltošanu⁵³, gadījumos, kad personas nodošana tiek atteikta.

⁴⁷ Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību (OV L 300, 11.11.2008., 42. lpp.).

⁴⁸ Padomes Pamatlēmums 2005/214/TI (2005. gada 24. februāris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām (OV L 76, 22.3.2005., 16. lpp.).

⁴⁹ Padomes Pamatlēmums 2008/909/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz spriedumiem krimināllietās, ar kuriem piespriesti brīvības atņemšanas sodi vai ar brīvības atņemšanu saistīti pasākumi, lai tos izpildītu Eiropas Savienībā (OV L 327, 5.12.2008., 27. lpp.).

⁵⁰ Padomes Pamatlēmums 2008/947/TI (2008. gada 27. novembris) par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu tādiem spriedumiem un probācijas lēmumiem, kuri paredzēti probācijas pasākumu un alternatīvu sankciju uzraudzībai (OV L 337, 16.12.2008., 102. lpp.).

⁵¹ Padomes 2017. gada 12. oktobra Regula (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

⁵² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/541 (2017. gada 15. marts) par terorisma apkarošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/475/TI un groza Padomes Lēmumu 2005/671/TI (OV L 88, 31.3.2017., 6. lpp.).

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/62/ES (2014. gada 15. maijs) par euro un citu valūtu krimināltiesisko aizsardzību pret viltošanu un ar ko aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2000/383/TI (OV L 151, 21.5.2014., 1. lpp.).

- (16) Šī regula paredz jurisdikciju konkrētos gadījumos, lai nodrošinātu, ka kriminālprocesa nodošanas nolūkā saskaņā ar šo regulu, kad vien tas nepieciešams efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs, pieprasījuma saņēmēja valsts var īstenot jurisdikciju attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, uz kuriem attiecas pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti. Pieprasījuma saņēmējai valstij vajadzētu būt jurisdikcijai iztiesāt noziedzīgus nodarījumus, par kuriem tiek pieprasīta nodošana, vienmēr, kad šo dalībvalsti uzskata par visatbilstošāko, kurā veikt kriminālvajāšanu.
- (17) Šāda jurisdikcija būtu jānosaka situācijās, kad pieprasījuma saņēmēja valsts atsakās no tāda aizdomās turētā vai apsūdzētā nodošanas, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis un kurš atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī, un kurš ir šīs valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs, ja šāds atteikums ir pamatots ar konkrētiem šajā regulā minētajiem iemesliem. Pieprasījuma saņēmējai valstij vajadzētu būt jurisdikcijai arī tad, kad noziedzīgais nodarījums ir radījis sekas vai zaudējumus galvenokārt pieprasījuma saņēmējā valstī. Kaitējums būtu jāņem vērā ikreiz, kad tas saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem ir viens no noziedzīga nodarījuma sastāva elementiem. Pieprasījuma saņēmējai valstij vajadzētu būt jurisdikcijai arī tad, kad šajā valstī pret to pašu aizdomās turēto vai apsūdzēto jau notiek kriminālprocess par citiem faktiem, lai par visu šādas personas sodāmību varētu spriest vienā kriminālprocesā, vai kad šajā valstī par tiem pašiem vai saistītiem faktiem notiek kriminālprocess pret citām personām; tas jo īpaši varētu būt būtiski, nosakot, vai izmeklēšanu un noziedzīgas organizācijas kriminālvajāšanu koncentrēt vienā dalībvalstī. Abos gadījumos nododamā kriminālprocesa aizdomās turētajam vai apsūdzētajam vajadzētu būt pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgajam vai pastāvīgajam iedzīvotājam.
- (18) Lai sasniegtu šīs regulas mērķi un novērstu jurisdikcijas konfliktus, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kuru tiesību sistēmas vai kriminālvajāšana par konkrētiem noziedzīgiem nodarījumiem ir balstīta uz obligātu kriminālvajāšanu, pieprasījuma iesniedzējai valstij, pieprasot kriminālprocesa nodošanu, būtu jāatsakās no savas jurisdikcijas attiecībā uz attiecīgās personas kriminālvajāšanu par noziedzīgo nodarījumu, par kuru tiek pieprasīta nodošana. Pamatojoties uz iepriekš minēto, pieprasījuma iesniedzējas valsts kompetentajām iestādēm būtu jāspēj izbeigt tajās uzsākto kriminālprocesu par labu dalībvalstij, kas atzīta par atbilstošāku kriminālvajāšanas veikšanai, pat ja saskaņā ar valsts tiesību aktiem tām būtu pienākums veikt kriminālvajāšanu. Šāda atteikšanās no jurisdikcijas nedrīkstētu skar šajā regulā paredzētos noteikumus par kriminālprocesa nodošanas sekām pieprasījuma iesniedzējā valstī.
- (19) Šajā regulā ir ievērotas pamattiesības un principi, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā ("Harta") un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā.
- (20) Šī regula neskar procesuālās tiesības, kas noteiktas Savienības tiesību aktos, piemēram, Hartā, procesuālo tiesību direktīvās 2010/64/ES⁵⁴, 2012/13/ES⁵⁵, 2013/48/ES⁵⁶, (ES) 2016/343⁵⁷, (ES) 2016/800⁵⁸ un (ES) 2016/1919⁵⁹.

⁵⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā (OV L 280, 26.10.2010., 1. lpp.).

⁵⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV L 142, 1.6.2012., 1. lpp.).

⁵⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/48/ES (2013. gada 22. oktobris) par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc

- (21) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, piemērojot šo regulu, tiek ņemtas vērā neaizsargātu personu vajadzības. Saskaņā ar Komisijas ieteikumu (2013/C 378/02)⁶⁰ ar neaizsargātām aizdomās turētām vai apsūdzētām personām būtu jāsaprot visi aizdomās turētie vai apsūdzētie, kuri nespēj saprast vai efektīvi piedalīties kriminālprocesā sava vecuma dēļ, garīgā un fiziskā stāvokļa dēļ vai jebkuras invaliditātes, kāda tiem varētu būt, dēļ.
- (22) Tāpat dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka, piemērojot šo regulu, aizdomās turēto un apsūdzēto, uz kuriem attiecas pirmstiesas apcietinājums, procesuālās tiesības tiek ņemtas vērā saskaņā ar Komisijas Ieteikumu C(2022) 8987 final⁶¹.
- (23) Ar šo regulu nebūtu jāuzliek pienākums pieprasīt kriminālprocesa nodošanu. Novērtējot, vai būtu jāizdod kriminālprocesa nodošanas pieprasījums, pieprasījuma iesniedzējai iestādei būtu jāpārbauda, vai šāda nodošana ir vajadzīga un lietderīga. Šis novērtējums būtu jāveic katrā gadījumā atsevišķi, lai noteiktu dalībvalsti, kura ir visatbilstošākā attiecīgā noziedzīgā nodarījuma kriminālvajāšanas veikšanai.
- (24) Novērtējot, vai kriminālprocesa nodošanas pieprasījums ir pamatots, pieprasījuma iesniedzējai iestādei būtu jāņem vērā vairāki kritēriji, kuru prioritāte un svērums būtu jābalsta uz katras konkrētās lietas faktiem un būtību. Taisnīguma interesēs būtu jāņem vērā visi būtiskie faktori. Piemēram, ja noziedzīgs nodarījums ir pilnībā vai daļēji izdarīts pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā vai ja noziedzīgā nodarījuma izraisītā kaitējuma seku lielākā daļa ir notikusi pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā, šo valsti var uzskatīt par atbilstošāku kriminālvajāšanas veikšanai, ņemot vērā, ka vācamie pierādījumi, piemēram, liecinieku un cietušo liecības vai ekspertu atzinumi, ir pieprasījuma saņēmējā valstī un tādējādi tos varētu vieglāk savākt, ja kriminālprocess tiktu nodots. Turklāt pieprasījuma saņēmējā valstī tiktu atvieglota turpmāka tiesvedība par kaitējuma atlīdzību, ja pamatā esošā tiesvedība, kurā konstatēta kriminālatbildība, arī notiktu tajā pašā dalībvalstī. Līdzīgi, ja lielākā daļa pierādījumu atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī, kriminālprocesa nodošana varētu atvieglot pierādījumu vākšanu un savākt pierādījumu turpmāku pieņemamību saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem.
- (25) Ja aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgais vai šis valsts pastāvīgais iedzīvotājs, kriminālprocesa nodošana varētu būt pamatota tad, ja mērķis nodrošināt aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesības piedalīties lietas

brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm (OV L 294, 6.11.2013., 1. lpp.).

⁵⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV L 65, 11.3.2016., 1. lpp.).

⁵⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/800 (2016. gada 11. maijs) par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā (OV L 132, 21.5.2016., 1. lpp.).

⁵⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā (OV L 297, 4.11.2016., 1. lpp.).

⁶⁰ Komisijas Ieteikums (2013/C 378/02) (2013. gada 27. novembris) par procesuālajām garantijām neaizsargātām personām, kas ir aizdomās turētās vai apsūdzētās personas kriminālprocesā (OV C 378, 24.12.2013., 8. lpp.).

⁶¹ Komisijas Ieteikums (C(2022) 8987 final) (2022. gada 8. decembris) par to aizdomās turēto un apsūdzēto procesuālajām tiesībām, kuriem piemēro pirmstiesas apcietinājumu, un par ieslodzījuma materiālajiem apstākļiem.

izskatīšanā tiesā saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/343. Tāpat arī, ja lielākā daļa cietušo ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji, nodošana var būt pamatota arī tad, ja cietušie var viegli piedalīties kriminālprocesā un tikt efektīvi noplatināti kā liecinieki procesa laikā. Ja aizdomās turētā vai apsūdzētā, par kuru izdots Eiropas apcietināšanas orderis, nodošana pieprasījuma saņēmējā valstī tiek atteikta, pamatojoties uz šajā regulā noteiktajiem iemesliem, nodošana var būt pamatota arī tad, ja minētā persona atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī, bet nav šīs valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs.

- (26) Pieprasījuma iesniedzējai iestādei, pamatojoties uz tās rīcībā esošajiem materiāliem, ir jānovērtē, vai ir pamatots iemesls uzskatīt, ka aizdomās turētais, apsūdzētais vai cietušais dzīvo pieprasījuma saņēmējā valstī. Ja ir pieejama tikai ierobežota informācija, pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde varētu savā starpā apspriesties par šādu novērtējumu. Nozīme var būt dažādiem objektīviem apstākļiem, kas varētu liecināt par to, ka attiecīgā persona konkrētajā dalībvalstī ir izveidojusi savu interešu galveno centru vai tai ir nodoms to darīt. Varētu būt pamatoti iemesli uzskatīt, ka persona dzīvo pieprasījuma saņēmējā valstī, jo īpaši, ja persona pieprasījuma saņēmējā valstī ir reģistrēta kā pastāvīgais iedzīvotājs, ja tai ir personas apliecība, uzturēšanās atļauja vai tā ir reģistrēta oficiālā dzīvesvietu reģistrā. Ja šī persona nav reģistrēta pieprasījuma saņēmējā valstī, par dzīvesvietu varētu liecināt tas, ka persona ir paudusi nodomu apmesties uz dzīvi šajā dalībvalstī vai pēc stabila uzturēšanās periodā šajā dalībvalstī ir ieguvusi noteiktas saiknes ar šo dalībvalsti, kuras ir līdzīgas tām, kas būtu tad, ja šī dalībvalsts būtu tās oficiālā dzīvesvieta. Lai noteiktu, vai konkrētā situācijā starp attiecīgo personu un pieprasījuma saņēmēju valsti pastāv pietiekamas saiknes, kas sniedz pamatotus iemeslus uzskatīt, ka attiecīgā persona dzīvo šajā valstī, ir jāņem vērā dažādi objektīvi apstākļi, kuri raksturo šīs personas situāciju, tai skaitā tās uzturēšanās ilgums, veids un apstākļi pieprasījuma saņēmējā valstī vai šīs personas ģimenes vai ekonomiskās saiknes ar pieprasījuma saņēmēju valsti. Kā būtiski faktori, ko izmantot, lai noteiktu, vai ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka attiecīgā persona dzīvo pieprasījuma saņēmējā valstī, var būt reģistrēts transportlīdzeklis, tālruņa numura reģistrēšana, bankas konts, fakts, ka personas ir nepārtraukti uzturējusies pieprasījuma saņēmējā valstī, vai citi objektīvi faktori. Īslaicīgs apmeklējums, brīvdienu pavadīšana, tostarp brīvdienu mājā, vai līdzīga uzturēšanās pieprasījuma saņēmējā valstī bez jebkādas turpmākas būtiskas saiknes nebūtu pietiekama, lai noteiktu dzīvesvietu minētajā dalībvalstī. No otras puses, nepārtraukta vismaz trīs mēnešu uzturēšanās vairumā gadījumu būtu jāuzskata par pietiekamu, lai noteiktu dzīvesvietu.
- (27) Kriminālprocesa nodošana var būt pamatota arī tad, ja pieprasījuma saņēmējā valstī pret aizdomās turēto vai apsūdzēto notiek kriminālprocess par tiem pašiem vai citiem faktiem vai ja pieprasījuma saņēmējā valstī par tiem pašiem vai saistītiem faktiem notiek kriminālprocess pret citām personām, piemēram, pārrobežu noziedzīgu organizāciju kriminālvajāšanas gadījumos, kad dažādās dalībvalstīs var tikt veikta kriminālvajāšana pret dažādiem līdzapsūdzētajiem. Turklāt, ja aizdomās turētais vai apsūdzētais izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu vai tam jāizcieš šāds sods pieprasījuma saņēmējā valstī par citu noziedzīgu nodarījumu, kriminālprocesa nodošana var būt pamatota, ja mērķis ir nodrošināt notiesātā tiesības piedalīties tās lietas izskatīšanā tiesā, par kuru tiek pieprasīta kriminālprocesa nodošana, kad tas izcieš sodu pieprasījuma saņēmējā valstī. Turklāt pieprasījuma iesniedzējām iestādēm būtu pienācīgi jāapsver, vai kriminālprocesa nodošana varētu veicināt attiecīgās personas sociālās rehabilitācijas mērķa sasniegšanu gadījumā, ja sods tiktu izpildīts

pieprasījuma saņēmējā valstī: šajā nolūkā būtu jāņem vērā personas piesaiste pieprasījuma saņēmējai valstij neatkarīgi no tā, vai tā to uzskata par ģimenes, valodas, kultūras, sociālo vai ekonomisko vietu un jebkādām citām saiknēm ar pieprasījuma saņēmēju valsti.

- (28) Pieprasot kriminālprocesa nodošanu, pieprasījuma iesniedzējai iestādei pirms tādas kriminālprocesa nodošanas apsvēršanas, kas tiek pamatota tikai ar to, ka lielākā daļa pierādījumu atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī, būtu jāņem vērā iespējas iegūt pierādījumus no citām dalībvalstīm ar esošo tiesu nolēmumu savstarpējas atzīšanas instrumentu starpniecību, piemēram, izmantojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/41/ES⁶² un attiecīgā gadījumā savstarpējo tiesisko palīdzību.
- (29) Aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem, vai cietušajiem vajadzētu būt iespējai lūgt nodot kriminālprocesu, kas attiecas uz viņiem, citai dalībvalstij. Tomēr šiem lūgumiem nevajadzētu uzlikt pieprasījuma iesniedzējai iestādei vai pieprasījuma saņēmējai iestādei nekādu pienākumu pieprasīt vai nodot kriminālprocesu. Ja iestādēm kļūst zināms paralēls kriminālprocess, pamatojoties uz nodošanas lūgumu, ko iesniedzis aizdomās turētais vai apsūdzētais, vai cietušais, vai advokāts viņu vārdā, tad tām ir pienākums savstarpēji apspriesties saskaņā ar Pamatlēmumu 2009/948/TI.
- (30) Pieprasījuma iesniedzējai iestādei, cik ātri vien iespējams, būtu jāinformē aizdomās turētais vai apsūdzētais par paredzēto nodošanu un būtu jānodrošina iespēja šādai personai paust savu viedokli mutiski vai rakstiski saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem, lai iestādes pirms nodošanas pieprasījuma izdošanas varētu ņemt vērā šīs personas leģitīmās intereses. Novērtējot aizdomās turētā vai apsūdzētā leģitīmās intereses tikt informētam par paredzēto nodošanu, pieprasījuma iesniedzējai iestādei būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt izmeklēšanas konfidencialitāti un risks, ka varētu tikt kaitēts kriminālprocesam pret minēto personu, piemēram, kad tas ir nepieciešams, lai aizsargātu svarīgas sabiedrības intereses, tādos gadījumos, kad šāda informācija varētu kaitēt notiekošai slepenai izmeklēšanai vai nopietni kaitēt tās dalībvalsts drošībai, kurā ir uzsākts kriminālprocess. Ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde nevar atrast aizdomās turēto vai apsūdzēto, neraugoties uz tās saprātīgiem centieniem, pienākums informēt šādu personu būtu jāpiemēro no brīža, kad šie apstākļi ir mainījušies.
- (31) Piemērojot šo regulu, būtu jāņem vērā cietušo tiesības, kas noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/29/ES⁶³. Šo regulu nevajadzētu interpretēt kā tādu, kas liedz dalībvalstīm saskaņā ar valsts tiesību aktiem piešķirt cietušajiem plašākas tiesības nekā tās, kuras noteiktas Savienības tiesību aktos.
- (32) Pieņemot lēmumu par kriminālprocesa nodošanu, pieprasījuma iesniedzējai iestādei būtu pienācīgi jāņem vērā cietušo leģitīmās intereses, tostarp viņu aizsardzība, un jānovērtē, vai kriminālprocesa nodošana nevarētu traucēt cietušajam efektīvi īstenot tā tiesības attiecīgajā kriminālprocesā. Tas ietver, piemēram, iespēju un pasākumus, kas ir pieejami cietušajiem saistībā ar to liecināšanu tiesas procesā pieprasījuma saņēmējā valstī, ja tā nav tā dalībvalsts, kurā viņi dzīvo. Turklāt būtu jāapsver iespēja

⁶² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās (OV L 130, 1.5.2014., 1. lpp.).

⁶³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI (OV L 315, 14.11.2012., 57. lpp.).

cietušajiem iegūt un sniegt pierādījumus, piemēram, no lieciniekiem un ekspertiem, lai pieprasītu kompensāciju vai gūtu labumu no liecinieku aizsardzības programmām pieprasījuma saņēmējā valstī. Kriminālprocesa nodošana nedrīkstētu skart cietušo tiesības uz kompensāciju. Šī regula neskar noteikumus par kompensāciju un īpašuma restitūciju cietušajiem valsts tiesvedībā.

- (33) Ja ir jānodrošina, ka pieprasījuma saņēmējā valstī nodrošinātā cietušā aizsardzība tiek tajā turpināta, pieprasījuma iesniedzējas valsts kompetentajām iestādēm būtu jāapsver iespēja izdot Eiropas aizsardzības rīkojumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 606/2013⁶⁴ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/99/ES⁶⁵.
- (34) Pieprasījuma saņēmējai valstij būtu jānodrošina aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem, kā arī cietušajiem piekļuve efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret lēmumu, ar ko piekrīt pieņemt kriminālprocesa nodošanu, saskaņā ar Hartas 47. pantu un procedūrām, kuras piemērojamas saskaņā ar valsts tiesību aktiem, vienmēr, kad šīs regulas piemērošana negatīvi ietekmētas viņu tiesības.
- (35) Lai pareizi piemērotu šo regulu, ir vajadzīga saziņa starp iesaistītajām pieprasījuma iesniedzējām iestādēm un pieprasījuma saņēmējām iestādēm, kuras būtu jāmudina savstarpēji apspriesties, kad vien tas ir lietderīgi, lai veicinātu šīs regulas raitu un efektīvu piemērošanu vai nu tieši, vai attiecīgā gadījumā ar Eiropas Savienības Aģentūras tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) starpniecību.
- (36) Pieprasījuma iesniedzējai iestādei pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanas būtu jāapspriežas ar pieprasījuma saņēmēju iestādi, ja tas ir nepieciešams, jo īpaši, lai noteiktu, vai kriminālprocesa nodošana ir efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs, kā arī gadījumos, kad pieprasījuma saņēmēja iestāde varētu atsaukties uz kādu no šajā regulā paredzētajiem atteikuma iemesliem.
- (37) Nosūtot kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu, pieprasījuma iesniedzējai iestādei būtu jāsniedz precīza un skaidra informācija par pieprasījuma pamatā esošajiem apstākļiem un nosacījumiem, kā arī jebkādi citi apliecināši dokumenti, lai pieprasījuma saņēmēja iestāde varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par kriminālprocesa nodošanu.
- (38) Kamēr pieprasījuma saņēmēja iestāde nav pieņēmusi lēmumu, ar ko pieņem kriminālprocesa nodošanu, pieprasījuma iesniedzējai iestādei vajadzētu būt iespējai atsaukt pieprasījumu, piemēram, ja tai kļūst zināmi papildu elementi, kuru dēļ nodošana vairs nešķiet pamatota.
- (39) Pieprasījuma saņēmējai iestādei nekavējoties un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 60 dienu laikā no kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma saņemšanas būtu jāinformē pieprasījuma iesniedzēja iestāde par savu pamatoto lēmumu, kas pieņemts attiecībā uz kriminālprocesa nodošanu. Īpašos gadījumos, kad pieprasījuma saņēmējai iestādei nav iespējams ievērot šo termiņu, piemēram, ja tā uzskata, ka ir vajadzīga papildu

⁶⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 606/2013 (2013. gada 12. jūnijs) par aizsardzības pasākumu savstarpēju atzīšanu civillietās (OV L 181, 29.6.2013., 4. lpp.).

⁶⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/99/ES (2011. gada 13. decembris) par Eiropas aizsardzības rīkojumu (OV L 338, 21.12.2011., 2. lpp.).

informācija, to var pagarināt vēl tikai par 30 dienām, lai izvairītos no pārmērīgas kavēšanās.

- (40) Kriminālprocesa nodošanu nevajadzētu atteikt tādu iemeslu dēļ, kas nav paredzēti šajā regulā. Lai varētu piekrist kriminālprocesa nodošanai, pieprasījuma saņēmējā valstī vajadzētu būt iespējamai kriminālvajāšanai par faktiem, kas ir pamatā nododamajam kriminālprocesam. Pieprasījuma saņēmējai iestādei nebūtu jāpiekrīt kriminālprocesa nodošana, ja rīcība, attiecībā uz kuru tiek pieprasīta nodošana, nav noziedzīgs nodarījums pieprasījuma saņēmējā valstī vai ja pieprasījuma saņēmējai valstij nav jurisdikcijas attiecībā uz minēto noziedzīgo nodarījumu, ja vien tā neīsteno šajā regulā paredzēto jurisdikciju. Turklāt kriminālprocesa nodošanai nebūtu jāpiekrīt, ja pieprasījuma saņēmējā valstī pastāv citi šķēršļi kriminālvajāšanai. Pieprasījuma saņēmējai iestādei vajadzētu būt arī iespējai atteikties no kriminālprocesa nodošanas, ja aizdomās turētais vai apsūdzētais saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem bauda imunitāti vai privilēģiju, piemēram, noteiktu kategoriju personas (piemēram, diplomāti) vai īpaši aizsargātas attiecības (piemēram, advokāta un klienta privilēģija), vai ja pieprasījuma saņēmēja iestāde uzskata, ka šāda nodošana nav pamatota ar efektīvas un pareizas tiesvedības interesēm, piemēram, tāpēc, ka nav atbilstības nevienam no kritērijiem, kuriem jāatbilst, lai pieprasītu kriminālprocesa nodošanu, vai ja pieprasījuma nodošanas sertifikāts ir nepilnīgs vai pieprasījuma iesniedzēja iestāde to nav pareizi aizpildījusi, tādējādi nesniedzot pieprasījuma saņēmējai iestādei informāciju, kas vajadzīga, lai izvērtētu kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu.
- (41) *Ne bis in idem* princips, kurš noteikts Konvencijas, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu⁶⁶, 54.–58. pantā un Hartas 50. pantā, un kurš, kā to interpretējusi Eiropas Savienības Tiesa, ir krimināltiesību pamatprincips, saskaņā ar kuru apsūdzēto nedrīkst atkārtoti tiesāt vai sodīt kriminālprocesā par noziedzīgu nodarījumu, par kuru viņš jau ticis attaisnots vai notiesāts ar galīgu spriedumu. Tādēļ pieprasījuma saņēmējai iestādei būtu jāatsakās no kriminālprocesa nodošanas, ja tā pārņemšana būtu pretrunā šim principam.
- (42) Pirms tiek pieņemts lēmums nepieņemt kriminālprocesa nodošanai, pamatojoties uz kādu no atteikuma iemesliem, pieprasījuma saņēmējai iestādei būtu jāapspriežas ar pieprasījuma iesniedzēju iestādi, lai iegūtu visu vajadzīgo papildu informāciju.
- (43) Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde piekrīt kriminālprocesa nodošanai, pieprasījuma iesniedzējā valstī būtu jāaptur vai jāizbeidz kriminālprocess, lai izvairītos no pasākumu dublēšanās pieprasījuma iesniedzējā valstī un pieprasījuma saņēmējā valstī. Tam nebūtu jāskar izmeklēšana vai citi procesuāli pasākumi, kas var būt vajadzīgi, lai izpildītu lēmumus, kuru pamatā ir savstarpējas atzīšanas instrumenti, vai lai izpildītu savstarpējas tiesiskās palīdzības lūgumus, kas saistīti ar tiesvedību, uz kuru attiecas nodošana. Jēdziens “izmeklēšana vai citi procesuāli pasākumi” būtu jāinterpretē plaši, ietverot tajā ne tikai jebkādas pasākumus pierādījumu vākšanai, bet arī jebkuru procesuālu aktu, ar kuru piemēro pirmstiesas apcietinājumu vai jebkādu citu pagaidu pasākumu. Lai izvairītos no aizskarošas apstrīdēšanas un nodrošinātu, ka kriminālprocess netiek ilgstoši apturēts, kad pieprasījuma saņēmējā valstī ir izmantots tiesiskās aizsardzības līdzeklis ar apturošu iedarbību, kriminālprocess pieprasījuma

⁶⁶ Konvencija, ar ko īsteno Šengenas nolīgumu (1985. gada 14. jūnijs) starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu valdībām, Vācijas Federatīvās Republikas valdību un Francijas Republikas valdību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgām robežām (OV L 239, 22.9.2000., 19. lpp.).

iesniedzējā valstī nebūtu jāaptur vai jāizbeidz, kamēr pieprasījuma saņēmējā valstī nav pieņemts lēmums par tiesiskās aizsardzības līdzekli.

- (44) Šai regulai nevajadzētu būt par juridisko pamatu personu aizturēšanai nolūkā tās fiziski nodot pieprasījuma saņēmējai valstij, lai tā varētu uzsākt kriminālprocesu pret minēto personu.
- (45) Pieprasījuma saņēmējai iestādei būtu jāinformē pieprasījuma iesniedzējs iestāde par jebkuru lēmumu, kas pieprasījuma saņēmējā valstī pieņemts kriminālprocesa beigās. Pamatlēmumā 2009/948/TI ir noteikts līdzīgs pienākums, ja ir panākta vienošanās par tiesvedības koncentrāciju vienā dalībvalstī. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde nolemj izbeigt kriminālprocesu, kas saistīts ar nodošanas pieprasījuma pamatā esošajiem faktiem, tai būtu jānorāda arī šādas izbeigšanas iemesli.
- (46) Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde nolemj izbeigt kriminālprocesu, kas saistīts ar nodošanas pieprasījuma pamatā esošajiem faktiem, pieprasījuma iesniedzēja iestāde var turpināt vai atsākt kriminālprocesu, ja vien tādējādi netiek nepārkāpts *ne bis in idem* princips, t. i., ja vien šis lēmums saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem galīgi neaizliedz turpmāku kriminālvajāšanu un tādējādi neliedz turpmāku tiesvedību par tiem pašiem nodarījumiem šajā valstī. Cietušajiem būtu jābūt iespējai uzsākt vai lūgt atsākt kriminālprocesu pieprasījuma iesniedzējā valstī saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem ar noteikumu, ja vien tādējādi netiek pārkāpts *ne bis in idem* princips.
- (47) Tiklīdz kriminālprocess ir nodots saskaņā ar šo regulu, pieprasījuma saņēmējai iestādei būtu jāpiemēro attiecīgie valsts tiesību akti un procedūras. Nekas šajā regulā nebūtu jāinterpretē kā tāds, kas traucē valsts tiesību aktos paredzētajai prokuratūras rīcības brīvībai.
- (48) Pieprasījuma saņēmējai valstij, lai noteiktu sodu par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu, būtu jāpiemēro savi valsts tiesību akti. Ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts pieprasījuma iesniedzējas valsts teritorijā, pieprasījuma saņēmējas iestādes, nosakot sodu, var ņemt vērā maksimālo sodu, kas paredzēts pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību aktos, ja vien tas ir par labu apsūdzētajam un saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem. Tas būtu jāņem vērā situācijās, kurās kriminālprocesa nodošanas rezultātā pieprasījuma saņēmējā valstī tiktu piemērots lielāks sods nekā maksimālais sods, kas par to pašu noziedzīgo nodarījumu paredzēts pieprasījuma iesniedzējā valstī, lai attiecīgajām aizdomās turētajiem vai apsūdzētajiem nodrošinātu noteiktu juridisko noteiktību un piemērojamo tiesisko paredzamību. Ja pieprasījuma saņēmējas valsts jurisdikcijas pamatā ir tikai šī regula, vienmēr būtu jāņem vērā maksimālais sods, kas paredzēts pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību aktos.
- (49) Dalībvalstīm nevajadzētu būt iespējai savstarpēji prasīt kompensāciju, lai segtu izmaksas, kas rodas, piemērojot šo regulu. Tomēr, ja pieprasījuma iesniedzējai valstij ir radušās lielas vai ārkārtas izmaksas saistībā ar tādu lietas materiālu dokumentu tulkošanu, kas nododami pieprasījuma saņēmējai valstij, pieprasījuma saņēmējai iestādei būtu jāapsver pieprasījuma iesniedzējas iestādes priekšlikums sadalīt izmaksas.
- (50) Visās Savienības oficiālajās valodās tulkota standartizēta sertifikāta izmantošana atvieglotu sadarbību un informācijas apmaiņu starp pieprasījuma iesniedzējām

iestādēm un pieprasījuma saņēmējām iestādēm, un tādējādi tās ātrāk un efektīvāk varēs pieņemt lēmumu par nodošanas pieprasījumu. Tas arī samazina tulkošanas izmaksas un uzlabo pieprasījumu kvalitāti.

- (51) Sertifikātā būtu jāiekļauj tikai personas dati, kas vajadzīgi, lai atvieglotu pieprasījuma saņēmējas iestādes lēmuma pieņemšanu par pieprasījumu. Sertifikātā būtu jāiekļauj norāde par personas datu kategorijām, piemēram, par to, vai attiecīgā persona ir aizdomās turētais, apsūdzētais vai cietušais, kā arī konkrēti lauki katrai no šīm kategorijām.
- (52) Lai efektīvi risinātu iespējamo vajadzību uzlabot sertifikātu, kas jāizmanto, lai kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanai, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu šīs regulas pielikuma grozīšanai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanas, arī ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanas tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁶⁷. Konkrēti, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaikus ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (53) Lai nodrošinātu ātru, tiešu, sadarbspējīgu, uzticamu un drošu ar lietu saistītu datu apmaiņu, saziņa saskaņā ar šo regulu starp pieprasījuma iesniedzējām iestādēm un pieprasījuma saņēmējām iestādēm un ar centrālo iestāžu iesaisti, ja dalībvalsts ir izraudzījies centrālo iestādi, kā arī ar Eurojust starpniecību, parasti būtu jāveic, izmantojot decentralizēto IT sistēmu Regulas (ES) .../... [Digitalizācijas regulas]⁶⁸ nozīmē. Jo īpaši decentralizētā IT sistēma parasti būtu jāizmanto sertifikāta un jebkuras citas attiecīgas informācijas un dokumentu nosūtīšanai, kā arī visai citai saskaņā ar šo regulu veiktajai saziņai starp iestādēm. Gadījumos, kad piemēro vienu vai vairākus izņēmumus, kas minēti Regulā (ES) .../... [Digitalizācijas regula], jo īpaši tad, ja decentralizētās IT sistēmas izmantošana nav iespējama vai piemērota, var izmantot citus saziņas līdzekļus, kā noteikts minētajā regulā.
- (54) Dalībvalstis valsts IT sistēmas vietā varētu izmantot Komisijas izstrādātu programmatūru (references īstenošanas programmatūru). Šai references īstenošanas programmatūrai būtu jābūt balstītai uz modulāru sistēmu, kas nozīmē, ka programmatūra ir iepakota un piegādāta atsevišķi no *e-CODEX* komponentiem, kas vajadzīgi, lai to savienotu ar decentralizēto IT sistēmu. Šai sistēmai būtu jāļauj dalībvalstīm atkārtoti izmantot vai uzlabot savas esošās valsts tiesiskās komunikācijas infrastruktūras pārrobežu izmantošanai.
- (55) Komisijai vajadzētu būt atbildīgai par šīs references īstenošanas programmatūras izstrādi, uzturēšanu un attīstību. Komisijai būtu jāizstrādā, jāattīsta un jāuztur references īstenošanas programmatūra tā, lai pārziņi varētu nodrošināt atbilstību datu aizsardzības prasībām un principiem, kas noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes

⁶⁷ OV L 123, 12.5.2016., 13. lpp.

⁶⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) [...], ar ko paredz noteikumus par tiesu iestāžu sadarbības digitalizāciju un tiesu iestāžu pieejamību pārrobežu civillietās, komercietās un krimināllietās un ar ko groza dažus tiesību aktus tiesu iestāžu sadarbības jomā (OV L ...).

Regulās (ES) 2018/1725⁶⁹ un (ES) 2016/679⁷⁰ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/680⁷¹, jo īpaši pienākumu izpildi attiecībā uz integrētu datu aizsardzību un datu aizsardzību pēc noklusējuma, kā arī augstu kiberdrošības līmeni. Ņemot vērā, ka var notikt arī īpašu kategoriju datu apmaiņa, references īstenošanas programmatūrā būtu arī jāiekļauj atbilstīgi tehniskie pasākumi un tai būtu jāveicina organizatoriskie pasākumi, kas nepieciešami, lai garantētu pienācīgu drošības un sadarbības līmeni. Komisija neapstrādā personas datus saistībā ar šīs references īstenošanas programmatūras izstrādi, uzturēšanu un attīstību.

- (56) References īstenošanas programmatūra, ko Komisija izstrādājusi kā aizmugursistēmu, būtu jāprogrammē tā, lai vāktu uzraudzības nolūkiem nepieciešamos statistikas datus, un šādi dati būtu jānosūta Komisijai. Ja dalībvalstis izvēlas Komisijas izstrādātās references īstenošanas programmatūras vietā izmantot valsts IT sistēmu, šādu sistēmu varētu programmēt tā, lai vāktu minētos datus, un šādā gadījumā minētie dati būtu jānosūta Komisijai. *E-CODEX* savienotāju varētu aprīkot arī ar funkciju, kas ļauj izgūt attiecīgos statistikas datus.
- (57) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras izveidot decentralizētu IT sistēmu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁷².
- (58) Ar šo regulu būtu jāizveido juridiskais pamats personas datu apmaiņai starp dalībvalstīm, lai varētu nodot kriminālprocesu saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/680 8. pantu un 10. panta a) punktu. Tomēr attiecībā uz jebkuru citu aspektu, piemēram, pieprasījuma iesniedzējas iestādes saņemto personas datu glabāšanas termiņu, personas datu apstrādei, ko veic pieprasījuma iesniedzējas iestādes un pieprasījuma saņēmējas iestādes, būtu jāpieņem dalībvalstu tiesību akti, kas pieņemti saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/680. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde būtu jāuzskata par pārziņiem attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar minēto direktīvu. Centrālās iestādes sniedz administratīvu atbalstu pieprasījuma iesniedzējām iestādēm un pieprasījuma saņēmējām iestādēm, un, ciktāl tās apstrādā personas datus minēto pārziņu vārdā, tās būtu jāuzskata par attiecīgā pārziņa apstrādātājiem. Attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic *Eurojust*, šīs regulas kontekstā būtu jāpieņem Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725,

⁶⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁷⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁷¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

⁷² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

neskarot īpašos datu aizsardzības noteikumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2018/1727⁷³.

- (59) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, nodot kriminālprocesu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un seku dēļ minēto mērķi var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šā mērķa sasniegšanai.
- (60) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija ir paziņojusi [ar ... vēstuli], ka vēlas piedalīties šīs regulas pieņemšanā un piemērošanā.] VAI [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un šis lēmums tai nav saistošs un nav jāpiemēro.]
- (61) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (62) Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725⁷⁴ 42. panta 1. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kurš [...] sniedza atzinumu,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. nodaļa Vispārīgi noteikumi

1. pants Priekšmets

1. Šajā regulā ir paredzēti noteikumi par kriminālprocesa nodošanu starp dalībvalstīm, lai uzlabotu efektīvu un pareizu tiesvedības darbību kopīgajā brīvības, drošības un tiesiskuma telpā.
2. Šo regulu Savienībā piemēro visos kriminālprocesa nodošanas gadījumos no brīža, kad persona ir identificēta kā aizdomās turētā persona.

⁷³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 (2018. gada 14. novembris) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI, PE/37/2018/REV/1 (OV L 295, 21.11.2018., 138. lpp.).

⁷⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

3. Šī regula nemaina pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kas minēti Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā.

2. pants
Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “pieprasījuma iesniedzēja valsts” ir dalībvalsts, kurā ir izdots kriminālprocesa nodošanas pieprasījums;
- 2) “pieprasījuma saņēmēja valsts” ir dalībvalsts, kurai tiek nosūtīts kriminālprocesa nodošanas pieprasījums ar lūgumu pārņemt kriminālprocesu;
- 3) “pieprasījuma iesniedzēja iestāde” ir:
 - a) tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors, kuru kompetencē ir attiecīgā lieta, vai
 - b) jebkura cita kompetentā iestāde, kuru par tādu ir izraudzījusies pieprasījuma iesniedzēja valsts un kura kriminālprocesā darbojas kā izmeklēšanas iestāde, kas ir kompetenta pieprasīt kriminālprocesa nodošanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Turklāt, pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu nosūta pieprasījuma saņēmējai iestādei, to pēc tam, kad ir pārbaudīta tā atbilstība šāda pieprasījuma izdošanas nosacījumiem, kas norādīti šajā regulā, apstiprina pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors. Ja kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu ir apstiprinājis tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors, minēto iestādi pieprasījuma nosūtīšanas vajadzībām arī var uzskatīt par pieprasījuma iesniedzēju iestādi;
- 4) “pieprasījuma saņēmēja iestāde” ir tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokurors, kura kompetencē ir pieņemt lēmumu par to, vai piekrist kriminālprocesa nodošanai, saskaņā ar 12. pantu un veikt jebkādus pasākumus, kā paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos;
- 5) “decentralizēta IT sistēma” ir IT sistēma, kā definēts 2. panta 4. punktā Regulā (ES) .../... [Digitalizācijas regula];
- 6) “cietušais” ir cietušais, kā definēts Direktīvas 2012/29/ES 2. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

3. pants
Jurisdikcija

1. Šīs regulas vajadzībām pieprasījuma saņēmējas valsts jurisdikcijā ir jebkurš noziedzīgs nodarījums, kuram piemērojami pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību akti, situācijās, kad:
 - a) tā atsakās nodot aizdomās turēto vai apsūdzēto, kas atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī un ir tās valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2002/584/TI 4. panta 7. punkta b) apakšpunktu;

- b) tā atsakās nodot aizdomās turēto vai apsūdzēto, par kuru ir izdots Eiropas apcietināšanas orderis un kurš atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī un ir tās valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs, ja tā konstatē, ka izņēmuma situācijās, pamatojoties uz konkrētiem un objektīviem pierādījumiem, ir pamats uzskatīt, ka nodošana konkrētos lietās apstākļos būtu acīmredzams Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā un hartā noteikto attiecīgo pamattiesību pārkāpums;
 - c) lielākā daļa noziedzīgā nodarījuma seku vai būtiska kaitējuma daļa, kas ir daļa no noziedzīga nodarījuma sastāva elementiem, ir notikusi pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā;
 - d) pieprasījuma saņēmējā valstī pret aizdomās turēto vai apsūdzēto notiek kriminālprocess par citiem faktiem un aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs;
 - e) pieprasījuma saņēmējā valstī pret aizdomās turēto vai apsūdzēto notiek kriminālprocess par tiem pašiem vai daļēji par tiem pašiem faktiem un aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs.
2. Jurisdikciju, ko pieprasījuma saņēmēja valsts noteikusi vienīgi saskaņā ar 1. punktu, var īstenot tikai saskaņā ar kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu.

4. pants

Atteikšanās no kriminālprocesa, tā apturēšana vai izbeigšana

Jebkura dalībvalsts, kuras jurisdikcijā saskaņā ar tās tiesību aktiem ir kriminālvajāšana par noziedzīgu nodarījumu, šīs regulas piemērošanas nolūkā var atteikties no kriminālprocesa, apturēt vai izbeigt kriminālprocesu pret aizdomās turēto vai apsūdzēto, lai varētu nodot kriminālprocesu par minēto noziedzīgo nodarījumu pieprasījuma saņēmējai valstij.

2. NODAĻA KRIMINĀLPROCESA NODOŠANA

5. pants

Kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanas kritēriji

1. Kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu var izdot tikai tad, ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde uzskata, ka efektīvas un pareizas tiesvedības mērķi labāk varētu sasniegt, veicot attiecīgo kriminālprocesu citā dalībvalstī.
2. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde jo īpaši ņem vērā šādus kritērijus:
 - a) noziedzīgais nodarījums ir pilnībā vai daļēji izdarīts pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā, vai noziedzīgā nodarījuma izraisītā kaitējuma seku lielākā daļa vai to būtiska daļa ir notikusi pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā;
 - b) aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs;
 - c) aizdomās turētais vai apsūdzētais atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī un šī valsts atsakās nodot šo personu pieprasījuma iesniedzējai valstij, pamatojoties

uz vai nu Pamatlēmuma 2002/584/TI 4. panta 2. punktu, vai arī tā 4. panta 3. punktu, ja šāds atteikums nav pamatots ar galīgo spriedumu, kas attiecībā uz šo personu pieņemts par to pašu noziedzīgo nodarījumu un kas neļauj turpināt kriminālprocesu, vai minētā pamatlēmuma 4. panta 7. punktu;

- d) aizdomās turētais vai apsūdzētais atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī un šī valsts atsakās nodot šo personu, par kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, ja tā konstatē, ka izņēmuma situācijās, pamatojoties uz konkrētiem un objektīviem pierādījumiem, ir pamats uzskatīt, ka nodošana konkrētos lietas apstākļos būtu acīmredzams Līguma par Eiropas Savienību 6. pantā un hartā noteikto attiecīgo pamattiesību pārkāpums;
 - e) vairums ar izmeklēšanu saistītie pierādījumi atrodas pieprasījuma saņēmējā valstī vai lielākā daļa iesaistīto liecinieku dzīvo pieprasījuma saņēmējā valstī;
 - f) pieprasījuma saņēmējā valstī pret aizdomās turēto vai apsūdzēto notiek kriminālprocess par tiem pašiem vai citiem faktiem;
 - g) pieprasījuma saņēmējā valstī par tiem pašiem vai saistītiem faktiem notiek kriminālprocess pret citām personām;
 - h) aizdomās turētais vai apsūdzētais izcieš ar brīvības atņemšanu saistītu sodu vai tam jāizcieš šāds sods pieprasījuma saņēmējā valstī;
 - i) sprieduma izpilde pieprasījuma saņēmējā valstī, iespējams, uzlabotu notiesātās personas sociālās rehabilitācijas izredzes, vai arī pastāv citi iemesli, kuru dēļ sprieduma izpilde pieprasījuma saņēmējā valstī būtu piemērotāka;
 - j) lielākā daļa cietušo ir pieprasījuma saņēmējas valsts valstspiederīgie vai pastāvīgie iedzīvotāji.
3. Aizdomās turētais vai apsūdzētais, vai lielākā daļa cietušo, vai advokāts viņu vārdā var arī lūgt pieprasījuma iesniedzējas valsts vai pieprasījuma saņēmējas valsts kompetentajām iestādēm uzsākt kriminālprocesa nodošanas procedūru saskaņā ar šo regulu. Saskaņā ar šo punktu iesniegti pieprasījumi neuzliek pieprasījuma iesniedzējai valstij vai pieprasījuma saņēmējai valstij pienākumu pieprasīt vai nodot kriminālprocesu pieprasījuma saņēmējai valstij.

6. pants

Aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesības

1. Pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanas pieprasījuma iesniedzēja iestāde saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem pienācīgi ņem vērā aizdomās turētā vai apsūdzētā leģitīmās intereses un nodrošina, ka tiek ievērotas viņu procesuālās tiesības saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem.
2. Ja tas neapdraud izmeklēšanas konfidencialitāti, aizdomās turēto vai apsūdzēto saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem informē par paredzēto kriminālprocesa nodošanu valodā, ko tas saprot, un tam dod iespēju mutiski vai rakstiski paust savu viedokli, izņemot, ja minētā persona nav atrodama, neraugoties uz pieprasījuma iesniedzējas iestādes saprātīgiem centieniem. Ja pieprasījuma

iesniedzēja iestāde, ņemot vērā aizdomās turētā vai apsūdzētā vecumu vai fizisko vai garīgo stāvokli, uzskata to par nepieciešamu, iespēju izteikt tā viedokli dod tā likumīgajam pārstāvim. Ja kriminālprocesa nodošanas pieprasījums izriet no aizdomās turētā vai apsūdzētā pieprasījuma saskaņā ar 5. panta 3. punktu, šāda apspriešanās ar aizdomās turēto vai apsūdzēto, kas iesniedzis pieprasījumu, nav nepieciešama.

3. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde, lemjot par to, vai pieprasīt kriminālprocesa nodošanu, ņem vērā 2. punktā paredzēto aizdomās turētā vai apsūdzētā viedokli.
4. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 12. panta 1. punktu, pieprasījuma iesniedzēja iestāde, nepārkāpjot izmeklēšanas konfidencialitāti, nekavējoties informē aizdomās turēto vai apsūdzēto valodā, ko tas saprot, par kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanu un pēc tam par to, vai pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi nodošanai vai noraidījusi to, izņemot, ja minētā persona nav atrodama, neraugoties uz pieprasījuma iesniedzējas iestādes saprātīgiem centieniem. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir pieņēmusi lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai, aizdomās turēto vai apsūdzēto informē arī par tā tiesībām uz tiesiskās aizsardzības līdzekli, kurš pieejams pieprasījuma saņēmējā valstī, tai skaitā par šāda tiesiskās aizsardzības līdzekļa termiņiem.

7. pants

Cietušā tiesības

1. Pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma sagatavošanas pieprasījuma iesniedzēja iestāde saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem pienācīgi ņem vērā cietušā leģitīmās intereses un nodrošina, ka tiek ievērotas tā tiesības saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem.
2. Ja tas neapdraud izmeklēšanas konfidencialitāti un cietušais dzīvo pieprasījuma iesniedzējā valstī, to saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem informē par paredzēto kriminālprocesa nodošanu valodā, ko tas saprot, un tam dod iespēju mutiski vai rakstiski paust savu viedokli. Ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde, ņemot vērā cietušā vecumu vai fizisko vai garīgo stāvokli, uzskata to par nepieciešamu, minēto iespēju dod tā likumīgajam pārstāvim.
3. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde, lemjot par to, vai pieprasīt kriminālprocesa nodošanu, ņem vērā 2. punktā paredzēto cietušā viedokli.
4. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 12. panta 1. punktu, pieprasījuma iesniedzēja iestāde, nepārkāpjot izmeklēšanas konfidencialitāti, nekavējoties informē cietušo valodā, ko tas saprot, par kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanu un pēc tam par to, vai pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi nodošanai vai noraidījusi to. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi kriminālprocesa nodošanai, cietušo informē arī par tā tiesībām uz tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas pieejams pieprasījuma saņēmējā valstī, tai skaitā par šāda tiesiskās aizsardzības līdzekļa termiņiem.

8. pants

Tiesības uz tiesiskās aizsardzības līdzekli

1. Aizdomās turētajiem, apsūdzētajiem un cietušajiem pieprasījuma saņēmējā valstī ir tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem pret lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai.
2. Tiesības uz tiesiskās aizsardzības līdzekļiem īsteno pieprasījuma saņēmēja valsts tiesā saskaņā ar tās tiesību aktiem.
3. Termins tiesiskās aizsardzības līdzekļa izmantošanai nav ilgāks par 20 dienām no dienas, kad saņemta informācija par 12. panta 1. punktā minēto lēmumu.
4. Ja kriminālprocesa nodošanas pieprasījums ir izdots pēc aizdomās turētā vai apsūdzētā apsūdzēšanas, tiesiskā aizsardzības līdzekļa izmantošanai pret lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai, ir apturoša iedarbība.
5. Pieprasījuma saņēmēja iestāde informē pieprasījuma iesniedzēja iestādi par tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas pieprasīti saskaņā ar šo pantu.

9. pants

Kriminālprocesa nodošanas pieprasīšanas procedūra

1. Kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu sagatavo, izmantojot pielikumā pievienoto sertifikātu. Prasījuma iesniedzēja iestāde paraksta sertifikātu un apliecina, ka tā saturs ir precīzs un pareizs.
2. Kriminālprocesa nodošanas pieprasījumā norāda pienācīgu pamatojumu, un tajā jo īpaši ietver šādu informāciju:
 - a) informāciju par pieprasījuma iesniedzēju iestādi;
 - b) aprakstu par noziedzīgo nodarījumu, uz ko attiecas kriminālprocess, un pieprasījuma iesniedzējā valstī piemērojamās krimināltiesību normas;
 - c) iemeslus, kāpēc nodošana ir vajadzīga un lietderīga, un jo īpaši to, kurš no 5. panta 2. punktā minētajiem kritērijiem ir piemērojams;
 - d) nepieciešamo informāciju, kas pieejama par aizdomās turēto vai apsūdzēto un cietušo;
 - e) novērtējumu par to, kādu ietekmi uz aizdomās turētās vai apsūdzētās personas un cietušā tiesībām radīs kriminālprocesa nodošana;
 - f) informāciju par procesuālām darbībām vai pasākumiem, kas saistīti ar kriminālprocesu, kurš uzsākts pieprasījuma iesniedzējā valstī;
 - g) visus piemērojamos īpašos personas datu apstrādes nosacījumus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/680 9. panta 3. punktu.
3. Ja aizdomās turētais vai apsūdzētais ir izteicis viedokli saskaņā ar 6. panta 2. punktu vai ja cietušais ir paudis viedokli saskaņā ar 7. panta 2. punktu, minēto viedokli nosūta pieprasījuma saņēmējai iestādei kopā ar kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu. Ja aizdomās turētā vai apsūdzētā, vai cietušā viedoklis ir pausts

mutiski, pieprasījuma iesniedzēja iestāde nodrošina, ka pieprasījuma saņēmējai iestādei ir pieejams šāda paziņojuma rakstisks protokols.

4. Ja nepieciešams, kriminālprocesa nodošanas pieprasījumam pievieno jebkādu būtisku papildu informāciju un dokumentus.
5. Aizpildīto sertifikātu, kurš minēts 1. punktā, un jebkuru citu rakstisku informāciju, kas pievienota kriminālprocesa nodošanas pieprasījumam, tulko pieprasījuma saņēmējas valsts oficiālajā valodā vai jebkurā citā valodā, kuru pieprasījuma saņēmēja valsts pieņem saskaņā ar 30. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ja par to ir attiecīga vienošanās ar pieprasījuma saņēmēju iestādi.
6. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu nosūta tieši pieprasījuma saņēmējai iestādei vai attiecīgā gadījumā ar 18. pantā minētās centrālās iestādes starpniecību. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde visu pārējo oficiālo saziņu veic tieši vai attiecīgā gadījumā ar 18. pantā minētās centrālās iestādes starpniecību.
7. Ja pieprasījuma iesniedzējai iestādei nav zināma pieprasījuma saņēmēja iestāde, tā noskaidro visu vajadzīgo informāciju, tostarp izmantojot Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunktus, lai noteiktu, kura iestāde ir kompetenta pieņemt lēmumu saskaņā ar 12. pantu.
8. Ja pieprasījuma saņēmējas valsts iestāde, kas saņēmusi pieprasījumu, nav kompetenta pieņemt lēmumu saskaņā ar 12. pantu, tā bez liekas kavēšanās pārsūta pieprasījumu kompetentajai pieprasījuma saņēmējai iestādei tajā pašā dalībvalstī un attiecīgi informē pieprasījuma iesniedzēju iestādi.

10. pants

Informācija, ko sniedz pieprasījuma iesniedzēja iestāde

Pieprasījuma iesniedzēja iestāde bez liekas kavēšanās informē pieprasījuma saņēmēju iestādi par visām procesuālajām darbībām vai pasākumiem, kas saistīti ar attiecīgo kriminālprocesu un kas veikti pieprasījuma iesniedzējā valstī pēc pieprasījuma nosūtīšanas. Paziņojumam pievieno visus saistītos dokumentus.

11. pants

Pieprasījuma atsaukšana

Pieprasījuma iesniedzēja iestāde var atsaukt kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu jebkurā laikā, pirms tiek saņemts pieprasījuma saņēmējas iestādes lēmums, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai, saskaņā ar 12. pantu.

12. pants

Pieprasījuma saņēmējas iestādes lēmums

1. Pieprasījuma saņēmēja iestāde pieņem pamatotu lēmumu par to, vai piekrist kriminālprocesa nodošanai, un saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem lemj, kādus pasākumus šajā saistībā veikt.
2. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde konstatē, ka pieprasījuma iesniedzējas iestādes sniegtā informācija nav pietiekama, lai tā varētu izlemt, vai piekrist kriminālprocesa nodošanai, tā var pieprasīt papildu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu.

3. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde nolemj atteikties no kriminālprocesa nodošanas saskaņā ar 13. pantu, tā informē pieprasījuma iesniedzēju iestādi par šāda atteikuma iemesliem. Informāciju aizdomās turētajam vai apsūdzētajam un cietušajam sniedz attiecīgi saskaņā ar 6. panta 4. punktu un 7. panta 4. punktu.
4. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi kriminālprocesa nodošanai, tā informē pieprasījuma iesniedzēju iestādi par pieejamajiem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kuri pieejami, lai apstrīdētu lēmumu, ar ko piekrīt kriminālprocesa nodošanai, norādot prasības un termiņus minēto tiesiskās aizsardzības līdzekļu izmantošanai. Informāciju aizdomās turētajam vai apsūdzētajam un cietušajam sniedz attiecīgi saskaņā ar 6. panta 4. punktu un 7. panta 4. punktu.
5. Ja pieprasījuma saņēmēja iestāde ir piekritusi kriminālprocesa nodošanai, pieprasījuma iesniedzēja iestāde nekavējoties nosūta lietas materiālu vai to attiecīgo daļu oriģinālu vai apliecinātu kopiju, pievienojot to tulkojumu pieprasījuma saņēmējas valsts oficiālajā valodā vai jebkurā citā valodā, kuru pieprasījuma saņēmēja valsts pieņem saskaņā ar 30. panta 1. punkta c) apakšpunktu. Vajadzības gadījumā pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde var savstarpēji apspriesties, lai noteiktu vajadzīgos dokumentus vai šādu dokumentu daļas, kas jānosūta, kā arī jātulko.

13. pants
Atteikuma iemesli

1. Pieprasījuma saņēmēja iestāde pilnībā vai daļēji atsakās no kriminālprocesa nodošanas, ja saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem pret aizdomās turēto vai apsūdzēto nevar uzsākt kriminālprocesu par faktiem, kas ir kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma pamatā, vienā vai vairākās no šādām situācijām:
 - a) ja rīcība, saistībā ar kuru iesniegts pieprasījums, saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem nav noziedzīgs nodarījums;
 - b) ja kriminālprocesa pārņemšana būtu pretrunā *ne bis in idem* principam;
 - c) ja aizdomās turēto vai apsūdzēto nevar saukt pie kriminālatbildības par noziedzīgo nodarījumu tā vecuma dēļ;
 - d) ja saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem kriminālvajāšanai ir iestājies noilgums vai pieprasījuma saņēmējā valstī nav izpildījušies nosacījumi kriminālvajāšanas uzsākšanai par noziedzīgo nodarījumu;
 - e) ja saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem uz noziedzīgo nodarījumu attiecas amnestija;
 - f) ja pieprasījuma saņēmējai valstij nav jurisdikcijas attiecībā uz noziedzīgo nodarījumu. Šāda jurisdikcija varētu izrietēt arī no 3. panta.
2. Pieprasījuma saņēmēja iestāde var pilnībā vai daļēji atteikties no kriminālprocesa nodošanas, ja pastāv viens vai vairāki šādi iemesli:
 - a) atbilstoši pieprasījuma saņēmējas iestādes tiesību aktiem ir paredzēta imunitāte vai privilēģijas, kas liedz rīkoties;

- b) pieprasījuma saņēmēja iestāde uzskata, ka kriminālprocesa nodošana nav efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs;
 - c) noziedzīgais nodarījums nav pilnībā vai daļēji izdarīts pieprasījuma saņēmējas valsts teritorijā, noziedzīgā nodarījuma izraisītā kaitējuma seku lielākā daļa vai būtiska to daļa nav notikusi minētās valsts teritorijā un aizdomās turētais vai apsūdzētais nav minētās valsts valstspiederīgais vai pastāvīgais iedzīvotājs;
 - d) sertifikāts, kas minēts 9. panta 1. punktā, ir nepilnīgs vai acīmredzami nepareizs, un tas nav aizpildīts vai labots pēc 3. punktā minētās apspriešanās.
3. Jebkurā no 1. un 2. punktā minētajām situācijām, pirms tiek pieņemts lēmums pilnībā vai daļēji atteikties no kriminālprocesa nodošanas, pieprasījuma saņēmēja iestāde apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēju iestādi un vajadzības gadījumā lūdz tai nekavējoties sniegt visu vajadzīgo informāciju.
4. Situācijā, kas minēta 2. punkta a) apakšpunktā, un ja tiesības atcelt privilēģijas vai imunitāti ir pieprasījuma saņēmējai iestādei, pieprasījuma iesniedzēja iestāde lūdz tai nekavējoties īstenot šīs tiesības. Ja tiesības atcelt privilēģiju vai imunitāti ir citas valsts iestādei vai starptautiskai organizācijai, pieprasījuma iesniedzēja iestāde lūdz šai iestādei īstenot šīs tiesības.

14. pants

Termiņi

1. Pieprasījuma saņēmēja iestāde nekavējoties un jebkurā gadījumā ne vēlāk kā 60 dienu laikā pēc tam, kad kompetentā pieprasījuma saņēmēja iestāde ir saņēmusi kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu, paziņo pieprasījuma iesniedzējai iestādei savu lēmumu par to, vai piekrist kriminālprocesa nodošanai.
2. Ja konkrētā gadījumā pieprasījuma saņēmēja iestāde nevar ievērot 1. punktā noteikto termiņu, tā nekavējoties par to informē pieprasījuma iesniedzēju iestādi, norādot kavēšanās iemeslus. Tādā gadījumā 1. punktā norādīto termiņu var pagarināt par ne vairāk kā 30 dienām.
3. Ja pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktos ir paredzēta imunitāte vai privilēģija, 1. punktā minēto termiņu nesāk piemērot, izņemot, ja saņēmēja iestāde ir informēta par šo faktu, un sākot no dienas, kad pieprasījuma saņēmēja iestāde ir informēta par to, ka privilēģija vai imunitāte ir atcelta.

15. pants

Apspriešanās starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi

1. Vajadzības gadījumā un neskarot 12. panta 2. punktu, 13. panta 3. punktu un 17. panta 2. punktu, pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde nekavējoties savstarpēji apspriežas, lai nodrošinātu šīs regulas efektīvu piemērošanu.
2. Apspriešanās var notikt arī pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanas, jo īpaši ar mērķi noteikt, vai nodošana ir efektīvas un pareizas tiesvedības interesēs. Lai ierosinātu kriminālprocesa nodošanu no pieprasījuma iesniedzējas valsts, pieprasījuma saņēmēja iestāde var arī apspriesties ar pieprasījuma iesniedzēju iestādi par iespēju izdot kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu.

3. Ja pieprasījuma iesniedzēja iestāde pirms kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma izdošanas apspriežas ar pieprasījuma saņēmēju iestādi, tā pieprasījuma saņēmējai iestādei sniedz informāciju par kriminālprocesu un tā pieprasījuma saņēmējai iestādei var to sniegt, izmantojot pielikumā norādīto sertifikātu.
4. Uz apspriešanās pieprasījumiem atbild nekavējoties.

16. pants

Sadarbība ar Eurojust un European Tiesiskās sadarbības tīklu

Pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde jebkurā procedūras posmā var lūgt *Eurojust* vai Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla palīdzību saskaņā ar to attiecīgajām kompetencēm. Jo īpaši attiecīgā gadījumā *Eurojust* var veicināt 12. panta 2. punktā, 13. panta 3. punktā, 15. pantā un 17. panta 2. punktā minēto apspriešanos.

17. pants

Kriminālprocesa nodošanas izmaksas

1. Katra dalībvalsts sedz savas izmaksas saistībā ar kriminālprocesa nodošanu, kas izriet no šīs regulas piemērošanas.
2. Ja lietas materiālu un citu attiecīgo dokumentu tulkojums saskaņā ar 12. panta 5. punktu radītu lielas vai ārkārtas izmaksas, pieprasījuma iesniedzēja iestāde var iesniegt pieprasījuma saņēmējai iestādei priekšlikumu par izmaksu sadali. Šādam priekšlikumam pieprasījuma iesniedzēja iestāde pievieno tai radušos izmaksu detalizētu uzskaitījumu. Pēc tam, kad ir iesniegts šāds priekšlikums, pieprasījuma iesniedzēja iestāde un pieprasījuma saņēmēja iestāde apspriežas viena ar otru. *Eurojust* vajadzības gadījumā var veicināt šādas apspriešanās norisi.

18. pants

Centrālo iestāžu izraudzīšanās

Katra dalībvalsts var izraudzīties vienu vai vairākas centrālās iestādes, kas ir atbildīgas par kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu administratīvu pārsūtīšanu un saņemšanu, kā arī par citu oficiālu saraksti, kura saistīta ar šādiem pieprasījumiem.

3. NODAĻA

KRIMINĀLPROCESA NODOŠANAS SEKAS

19. pants

Sekas pieprasījuma iesniedzējā valstī

1. Ne vēlāk kā tad, kad ir saņemts paziņojums par to, ka pieprasījuma saņēmēja iestāde piekrīt kriminālprocesa nodošanai, minēto kriminālprocesa pieprasījuma iesniedzējā valstī aptur vai izbeidz saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ja vien nav izmantots 8. pantā paredzētais tiesiskās aizsardzības līdzeklis ar apturošu spēku, un līdz brīdim, kad tiek pieņemts galīgais lēmums par šo tiesiskās aizsardzības līdzekli.
2. Neatkarīgi no 1. punkta pieprasījuma iesniedzēja iestāde saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem var:

- a) veikt nepieciešamos izmeklēšanas vai citus procesuālos pasākumus, tai skaitā pasākumus, ar ko novērš aizdomās turētā vai apsūdzētā bēgšanu, lai izpildītu lēmumu, kura pamatā ir Pamatlēmums 2002/584/TI vai cits savstarpējas atzīšanas instruments, vai lai atbildētu uz savstarpējas tiesiskās palīdzības lūgumu;
 - b) saglabāt nepieciešamos izmeklēšanas vai citus procesuālos pasākumus, tai skaitā pasākumus, ar ko novērš aizdomās turētā vai apsūdzētā bēgšanu, kas ir iepriekš pieņemti un nepieciešami, lai izpildītu lēmumu, kura pamatā ir Pamatlēmums 2002/584/TI vai cits savstarpējas atzīšanas instruments, vai lai lūgtu savstarpēju tiesisko palīdzību.
3. Pieprasījuma iesniedzēja iestāde var turpināt vai atsākt kriminālprocesu, ja pieprasījuma saņēmēja iestāde to informē par savu lēmumu izbeigt kriminālprocesu saistībā ar faktiem, kuri ir kriminālprocesa nodošanas pieprasījuma pamatā, ja vien šis lēmums saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem galīgi neaizliedz turpmāku kriminālvajāšanu un tādējādi neliedz veikt turpmāku kriminālprocesu par tiem pašiem nodarījumiem pieprasījuma saņēmējā valstī.
 4. Šā panta 3. punkts neietekmē cietušo tiesības uzsākt vai lūgt atsākt kriminālprocesu pret aizdomās turēto vai apsūdzēto pieprasījuma iesniedzējā valstī, ja šīs valsts tiesību akti to paredz, ja vien pieprasījuma saņēmējas iestādes lēmums izbeigt kriminālprocesu saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem galīgi neaizliedz turpmāku kriminālvajāšanu un tādējādi neliedz veikt turpmāku kriminālprocesu par tiem pašiem nodarījumiem šajā valstī.

20. pants

Sekas pieprasījuma saņēmējā valstī

1. Kriminālprocesa nodošanu reglamentē pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību akti.
2. Ja tas nav pretrunā pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību pamatprincipiem, visām darbībām, ko pieprasījuma iesniedzējā valstī kriminālprocesa vai iepriekšējas izmeklēšanas nolūkā ir veikusi kompetentā iestāde, vai visām darbībām, kas pārtrauc vai aptur noilgumu, pieprasījuma saņēmējā valstī ir tāds pats spēks kā tad, ja tās būtu likumīgi veikušas šīs valsts iestādes.
3. Pieprasījuma iesniedzējas iestādes nodotos pierādījumus neuzskata par nepieņemamiem kriminālprocesam pieprasījuma saņēmējā valstī tikai tāpēc vien, ka pierādījumi savākti citā dalībvalstī. Pieprasījuma iesniedzējā valstī savāktos pierādījumus var izmantot kriminālprocesā pieprasījuma saņēmējā valstī, ja šādu pierādījumu pieņemamība nav pretrunā pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību pamatprincipiem.
4. Ja pieprasījuma saņēmējā valstī ir izdots ar brīvības atņemšanu saistīts sods vai ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, šī valsts atskaita visus laikposmus, kas pavadīti apcietinājumā pieprasījuma iesniedzējā valstī un kas piespriesti saistībā ar nodoto kriminālprocesu, no kopējā apcietinājuma laika, kurš jāizcieš pieprasījuma saņēmējā valstī, ja tiek piespriests brīvības atņemšanas sods vai ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzeklis. Šajā nolūkā pieprasījuma iesniedzēja iestāde nosūta pieprasījuma saņēmējai iestādei visu informāciju par apcietinājumā pavadīto

laiku, ko aizdomās turētais vai apsūdzētais ir pavadījis pieprasījuma iesniedzējā valstī.

5. Ja kriminālprocesu var uzsākt tikai pēc tam, kad ir iesniegta sūdzība gan pieprasījuma iesniedzējā valstī, gan pieprasījuma saņēmējā valstī, sūdzība, kas iesniegta pieprasījuma iesniedzējā valstī, ir derīga arī pieprasījuma saņēmējā valstī.
6. Par noziedzīgu nodarījumu piemēro sodu, kas noteikts pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktos, ja vien minētajos tiesību aktos nav paredzēts citādi. Pieprasījuma saņēmēja iestāde saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem var ņemt vērā maksimālo sodu, kas noteikts pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību aktos, ja noziedzīgs nodarījums ir izdarīts pieprasījuma iesniedzējas valsts teritorijā. Ja jurisdikcijas pamatā ir vienīgi 3. pants, pieprasījuma saņēmējā valstī piespriests sods nav stingrāks par maksimālo sodu, kas noteikts pieprasījuma iesniedzējas valsts tiesību aktos.

21. pants

Informācija, ko sniedz pieprasījuma saņēmēja iestāde

Pieprasījuma saņēmēja iestāde informē pieprasījuma iesniedzēju iestādi par kriminālprocesa izbeigšanu vai kriminālprocesa beigās pieņemtajiem lēmumiem, kā arī par to, vai šis lēmums saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas valsts tiesību aktiem galīgi neaizliedz turpmāku kriminālvajāšanu un tādējādi neliedz veikt turpmāku kriminālprocesu par tiem pašiem nodarījumiem šajā valstī, vai citu būtisku informāciju. Tā nosūta pieprasījuma iesniedzējai iestādei kriminālprocesa beigās pieņemtā rakstiskā lēmuma kopiju.

4. NODAĻA SAZIŅAS LĪDZEKĻI

22. pants

Saziņas līdzekļi

1. Saziņu, kas saistīta ar šo regulu, tai skaitā ar pielikumā norādītā sertifikāta, 12. panta 1. punktā minētā lēmuma un citu 12. panta 5. punktā minēto dokumentu apmaiņu starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi un, ja dalībvalsts ir izraudzījusies centrālo iestādi saskaņā ar 18. pantu, ar centrālās iestādes, kā arī ar *Eurojust* starpniecību veic saskaņā ar Regulas (ES) .../... [Digitalizācijas regula] 3. pantu.
2. Saziņai, kuru veic, izmantojot decentralizēto IT sistēmu, piemēro 9. panta 1. un 2. punktu, 10. un 15. pantu Regulā (ES) .../... [Digitalizācijas regula], ar ko paredz noteikumus par elektroniskajiem parakstiem un elektroniskajiem zīmogiem, elektronisko dokumentu tiesiskajām sekām un nosūtītās informācijas aizsardzību.
3. Apspriešanos saskaņā ar 12. panta 4. punktu un 15. pantu starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi un, ja dalībvalsts ir izraudzījusies centrālo iestādi saskaņā ar 18. pantu, ar centrālās(-o) iestādes(-žu), kā arī ar *Eurojust* starpniecību var veikt, izmantojot jebkādus piemērotus saziņas līdzekļus, tostarp izmantojot decentralizēto IT sistēmu.

23. pants
Decentralizētās IT sistēmas izveide

1. Komisija šīs regulas īstenošanas vajadzībām ar īstenošanas aktiem izveido decentralizēto IT sistēmu, nosakot šādus aspektus:
 - a) tehniskās specifikācijas, kas definē elektroniskās saziņas metodes decentralizētās IT sistēmas vajadzībām;
 - b) sakaru protokolu tehniskās specifikācijas;
 - c) informācijas drošības mērķus un attiecīgos tehniskos pasākumus, kas nodrošina minimālos informācijas drošības standartus un augstu kiberdrošības līmeni informācijas apstrādei un paziņošanai decentralizētajā IT sistēmā;
 - d) minimālos pieejamības mērķus un iespējamās saistītās tehniskās prasības attiecībā uz pakalpojumiem, ko sniedz decentralizētā IT sistēma;
 - e) digitālos procesuālos standartus, kā noteikts Regulas (ES) 2022/850 3. panta 9. punktā.
2. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 26. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
3. Šā panta 1. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem līdz [*divi gadi pēc šīs regulas stāšanās spēkā*].

24. pants
References īstenošanas programmatūra

1. Komisija ir atbildīga par tādas references īstenošanas programmatūras izveidi, uzturēšanu un attīstīšanu, ko dalībvalstis var izvēlēties piemērot kā savu aizmugursistēmu valsts IT sistēmas vietā. References īstenošanas programmatūras izveidi, uzturēšanu un attīstīšanu finansē no Savienības vispārējā budžeta.
2. *Eurojust* arī var izmantot 1. punktā minēto references īstenošanas programmatūru.
3. Komisija nodrošina, uztur un atbalsta references īstenošanas programmatūru, kas ir pieejama bez maksas.

25. pants
Decentralizētās IT sistēmas izmaksas

1. Katra dalībvalsts sedz tās atbildībā esošo decentralizētās IT sistēmas piekļuves punktu uzstādīšanas, darbības un uzturēšanas izmaksas.
2. Katra dalībvalsts sedz izmaksas par savu attiecīgo valsts IT sistēmu izveidi un pielāgošanu, lai tās būtu sadarbspējīgas ar piekļuves punktiem, un sedz minēto sistēmu administrēšanas, darbības un uzturēšanas izmaksas.
3. *Eurojust* sedz tās atbildībā esošās decentralizētās IT sistēmas komponentu uzstādīšanas, darbības un uzturēšanas izmaksas.

4. *Eurojust* sedz izmaksas, kas saistītas ar tās lietu pārvaldības sistēmas izveidi un pielāgošanu, ko veic, lai padarītu to par sadarbspējīgu ar tās piekļuves punktiem, un sedz minētās sistēmas administrēšanas, darbības un uzturēšanas izmaksas.

26. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē⁷⁵.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

5. NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

27. pants

Statistika

1. Dalībvalstis regulāri vāc visaptverošus statistikas datus, lai Komisija varētu uzraudzīt šīs regulas piemērošanu. Iestādes minētos datus glabā un katru gadu nosūta Komisijai. Tās var apstrādāt personas datus, kas vajadzīgi statistikas sagatavošanai. Minētajā statistikā ietver:
- a) kriminālprocesa nodošanas pieprasījumu skaitu, ietverot nodošanas pieprasīšanas kritērijus katrai pieprasījuma saņēmējai valstij;
 - b) pieņemto un atteikto kriminālprocesa nodošanas gadījumu skaitu, ietverot atteikuma iemeslus, katrai pieprasījuma iesniedzējai valstij;
 - c) tādu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas gadījumu skaitu, kas netika turpināti pēc tam, kad tika saņemta piekrišana kriminālprocesa nodošanai;
 - d) laiku, kāds ir bijis nepieciešams, lai nosūtītu lēmumu, ar ko piekrīt vai nepiekrīt kriminālprocesa nodošanai;
 - e) tādu tiesiskās aizsardzības līdzekļu skaitu, kas izmantoti pret lēmumiem, ar kuriem piekrīt kriminālprocesa nodošanai, norādot vai tos ir izmantojis aizdomās turētais, apsūdzētais vai cietušais, kā arī sekmīgi pārsūdzēto lēmumu skaitu;
 - f) četrus gadus pēc 23. panta 1. punktā minēto īstenošanas aktu spēkā stāšanās dienas — izmaksas, kas radušās saskaņā ar 25. panta 2. punktu.
2. References īstenošanas programmatūra un, ja tā ir attiecīgi aprīkota, valsts aizmugursistēma ir programmēta tā, lai vāktu 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minētos datus un tos katru gadu nosūtītu Komisijai.

⁷⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

28. pants
Sertifikāta grozījumi

Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 29. pantu pieņemt deleģētos aktus attiecībā uz grozījumiem pielikumā, lai atjauninātu minēto pielikumu un izdarītu tajā tehniskas izmaiņas.

29. pants
Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Šīs regulas 28. pantā minētās pilnvaras deleģē uz nenoteiktu laiku no [šīs regulas piemērošanas diena].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 28. pantā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģēta akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 28. pantu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

30. pants
Paziņojumi

1. Līdz [šīs regulas piemērošanas diena] katra dalībvalsts paziņo Komisijai šādu informāciju:
 - a) iestādes, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetentas, kā paredzēts 2. panta 3. un 4. punktā, izdot un/vai apstiprināt un izpildīt kriminālprocesa nodošanas pieprasījumus;
 - b) informāciju par izraudzīto centrālo iestādi vai centrālajām iestādēm, ja attiecīgā dalībvalsts vēlas izmantot 18. pantā paredzēto iespēju;
 - c) valodas, kas pieņemtas attiecībā uz kriminālprocesa nodošanas pieprasījumiem, un citu papildu informāciju.

2. Komisija saskaņā ar 1. punktu saņemto informāciju dara to publiski pieejamu īpašā tīmekļa vietnē vai ar Padomes Lēmumu 2008/976/TI⁷⁶ izveidotā Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla tīmekļa vietnē.

31. pants

Saistība ar starptautiskiem nolīgumiem un līgumiem

1. Neskarot to piemērošanu starp dalībvalstīm un trešām valstīm, ar šo regulu no [šīs regulas piemērošanas diena] aizstāj attiecīgos noteikumus 1972. gada 15. maija Eiropas Konvencijā par tiesvedības nodošanu krimināllietās un 1959. gada 20. aprīļa Eiropas Konvencijā par savstarpējo palīdzību krimināllietās, ko piemēro starp dalībvalstīm, kurām ir saistoša šī regula.
2. Papildus šai regulai dalībvalstis var noslēgt vai turpināt piemērot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai līgumus ar citām dalībvalstīm arī pēc šīs regulas stāšanās spēkā tikai tiktāl, ciktāl šādi nolīgumi vai līgumi ļauj papildus stiprināt šīs regulas mērķus un vienkāršo vai vēl vairāk atvieglo kriminālprocesa nodošanas procedūras, un ar noteikumu, ka tiek ievērots šajā regulā paredzētais drošības pasākumu līmenis.
3. Dalībvalstis līdz [šīs regulas piemērošanas diena] paziņo Padomei un Komisijai 2. punktā minētos nolīgumus un līgumus, ko tās vēlas piemērot arī turpmāk. Dalībvalstis informē Komisiju arī par jauniem nolīgumiem vai līgumiem, kas minēti 2. punktā, trīs mēnešu laikā pēc to parakstīšanas.

32. pants

Ziņošana

Piecus gadus pēc [šīs regulas piemērošanas diena] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, pamatojot to ar informāciju, kuru dalībvalstis sniegušas saskaņā ar 27. panta 1. punktu un apkopojusi Komisija.

33. pants

Pārejas noteikumi

Pirms 22. panta 1. punktā minētais pienākums kļūst piemērojams, saziņa starp pieprasījuma iesniedzēju iestādi un pieprasījuma saņēmēju iestādi un attiecīgā gadījumā ar centrālo iestāžu, kā arī ar *Eurojust* starpniecību saskaņā ar šo regulu notiek, izmantojot jebkādus piemērotus alternatīvus līdzekļus, ņemot vērā vajadzību nodrošināt ātru, drošu un uzticamu informācijas apmaiņu.

34. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [tā mēneša pirmās dienas, kas ir pirmais mēnesis pēc divu gadu laikposma pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

⁷⁶ Padomes Lēmums 2008/976/TI (2008. gada 16. decembris) par Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklu (OV L 348, 24.12.2008., 130. lpp.).

Kompetento iestāžu pienākumu izmantot decentralizēto IT sistēmu saziņai saskaņā ar šo regulu piemēro no nākamā mēneša pirmās dienas pēc tam, kad pagājuši divi gadi pēc 23. pantā minēto īstenošanas aktu pieņemšanas.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*